

ZIEMEĻLATGALES LAIKRAKSTS

Vaduguns

Otrdiena ● 2016. gada 29. maijs

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Kas deputātu macinos?

4.

Īszinās

Šonedēļ - Baznīcu nakts

1.jūnijā jau piektā gadu dievnamī visā Latvijā vienosies kultūras notikumā Baznīcu nakts. Šoreiz pasākumā piedālīsies 170 baznīcas. Vakars sāksies pulksten 17.50 ar baznīcu zvanu skaņām, ko turpinās ekskursijas, lekcijas, radošās darbnīcas bērniem, kopīga Tēvreizes lūgšana un, atzīmējot Latvijas valsts simtgadi, kopīga valsts himnas dziedāšana. Latgalē dalību Baznīcu naktij pieteikuši 16 dievnamī, tostarp Tilžas evaņģēliski luteriskā; Balvu, Vilakas un Baltinavas Romas katolu baznīcas.

Var pretendēt uz līdzfinansējumu

Līdz 29.jūnijam Balvu novada dzīvajamā mājā īpašnieki aicināti iesniegt pieteikumus pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanai, lai pieslēgtu savas mājas centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Pašvaldības līdzfinansējums piešķirs pieslēguma izbūvei nepieciešamo materiālu apmaksai, bet ne vairāk kā EUR 400 viena nekustamā īpašuma pieslēšanai centralizētajai ūdensapgādes un/vai kanalizācijas sistēmai.

Rugājieši uzvar konkursā

31.maijā plkst. 12.30 Rugāju novada vidusskolā apbalvos 10.-12.klases skolēnus, kas uzvarēja vides iniciatīvas "100 darbi Latvijai" skolu konkursā - par apģērbu maiņas vietas "Atver skapi!" labiekārtošanu Rugāju pagasta centrā un ekoloģiskās modes skates noorganizēšanu. Balvu - jūras ceļojumu uz Stokholmu visai klasei - pasniegs "100 darbi Latvijai" skolu konkursa koordinatore Sandra Galgāne.

Diskusija par drošu vasaru

Tuvojoties atvainījumu laikam, skolēnu vasaras brīvlaikam, Slimību profilakses un kontroles centrs aicina vērot 31.maijā plkst. 10.00 tiešsaistes diskusiju "Mēs par drošu vasaru", lai vecāki vēlreiz pārliecinātos par bērnu drošību mājās un dārzā, padomātu par pieaugušo atbildību dažādās situācijās un novērstu traumas riskus atpūtas brīžos. Bērni vecumā līdz 4 gadiem 75% gadījumu traumas gūst mājās.

Digitized by srujanika@gmail.com

Sanita Karavočika

- **Sāka ar slotām, bet tagad ražo dzirkstošo**
Interesants vīriņš, kurš pazīst Rugājus
  - **Gleznas, krūzes un giestu lampas**
Aizstāv diplomdarbus

**Īpašas
Mildas
medaļas.**

11. lpp.

Kā vērtējat jauno Vispārīgo datu aizsardzības reģulu?

3. lpp.

*Lidz LATVIJAS
simtgadei
172 dienas!*

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Pagājušajā gadā Alūksnes Pilssalā atklāja labiekārtotu pludmali un piknika zonu. Ezera apkārnē ir arī iespēja nodarboties ar sportiskām aktivitātēm speciāli tam paredzētās labiekārtotās vietās, vērot apkārtni no skatu torņa, iznomāt laivas, ūdens velosipēdus, smailītes, kā arī izmantot daudzas citas piedāvātās iespējas. Savukārt nupat Pilssalā noslēdzās multifunkcionālas, mūsdienīgas un unikāla dizaina ēkas būvniecība, kas turpmāk kalpos pašvaldības aģentūras vajadzībām, bet daļu telpu nodos nomā uzņēmējiem. Tas ir viens no apjomīgākajiem un arhitektoniski sarežģītākajiem Alūksnes pašvaldības īstenojumiem projektiem. Izskatās iespaidīgi, un allaž prieks doties atpūta uz Alūksnes ezera apkārtni. Tur jūties gaidits un ne mirkli nepamet sajūta, ka par pilsētas iedzīvotājiem un viesiem ir padomāts. Turklat iespēju atpūsties Alūksnē izmanto arī daudzi balvenieši, kuri uz turieni mēro ceļu ne tikai izmantot labiekārtotās ezera apkārtnes iespējas, bet iecienījuši arī vietējo ēdienu karti, kur pēc krieknas atpūtas var baudīt gardus un neparastākus ēdienus. Iespējams, Alūksnē neverētu sastapt tik daudz balveniešu, ja par ezera apsaimniekošanu būtu vairāk piedomāts pašu mājās. Atklāti runājot, aizbraucot uz kaimiņpilsētu Alūksni, par Balvu ezeru nemaz negribas domāt, jo abu pilsētu ezeru salīdzināšana saistīs ar negatīvām emocijām. Žēl, ka nenovērtējamo dāvanu (Balvu ezeru), kas dāvāta mūsu pilsētas iedzīvotājiem, līdz šim neesam pratuši pienācīgi izmantot. "Šķiet, mēs dzīvojam uz citas planētas, nevis 45 kilometru attālumā no Alūksnes," jāpiekrit kādas balvenietes teiktajam.

Prieks par iniciatīvu un entuziasmu, kas Balvu ezerā ļauj nodarboties ar veikbordu, pavizināties ar plostu kapteiņa vadībā, vērot un piedalīties ūdensmotociklu un zemledus makšķerēšanas sacensībās. Vismaz pilnībā aizmirsts Balvu ezers nav.

Latvija

Plānotas izmaiņas ātruma kontrole. Šobrīd izteikti novērojams, ka transportlīdzekļu vadītāji, tuvojoties fotoradaram, piebremzē, taču uzreiz aiz tā atkal palielina ātrumu. Lai mazinātu šādu tendenci, paredzēts ieviest jauninājumu, mērot konkrētās automašinas vidējo braukšanas ātrumu starp diviem fotoradariem – gan pirmsais, gan otrs radars fiksētu bridi, kad transportlīdzeklis pabrauc tam garām. Nēmot vērā attālumu starp šiem radariem, tiek aprēķināts vidējais ātrums, ar kādu transportlīdzeklis pārvietojies šajā maršrutā. CSDD pieļauj, ka, visticamāk, pirmās šāda veida ierīces Latvijā būs pieejamas jau šogad.

Propagandas filma. Maskavā pirmizrādi piedzīvojusi filma par 1991.gada apšaudi pie Iekšlietu ministrijas ēkas. Filmas "Krāsainais sektors" tapšanā piedalījies agrākais Krievijas vēstniecības sekretārs, kurš par spiegošanu iekļauts Latvijas melnajā sarakstā. Filmā apgalvots, ka janvāra barikāžu asīnainajos notikumos cilvēku nošāvis agrākais Nacionālo bruņoto spēku komandieris Raimonds Graube. R.Graube raidījumam kategoriski noliedzis šos apgalvojumus un nodēvējis tos par Gebelsa stila meliem. Savukārt viens no filmas autoriem Tatarčuks "TV3" raidījumam "Nekā personīga" noliedzis, ka ar filmu nomelnotu Latviju. Viņš skaidro, ka ir Latvijas patriots un ar šādu neatkarīgu pētījumu grib pastāstīt, kā tiek organizētas pseidorevolūcijas. Tas noticis arī 1991.gadā Baltijā.

Izvairās no nodokļu nomaksas. Valsts policija informē, ka aprīļi aizturēta sešu personu grupu, kas, sniedzot taksometra pakalpojumus, slēpa patiesos ienākumus un izvairījās no nodokļu nomaksas, nodarot valstij 570 000 euro zaudējumus. Par notikušo sākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 217.panta 3.daļas – par uzņēmumam likumos noteikto grāmatvedības dokumentu informācijas viltošanu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā. Par šādu noziegumu likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

(No interneta portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.db.lv)

Politika

Optimistiski raugās nākotnē

Edgars Gabranovs

Lai arī šķiet, ka 13.Saeimas vēl tālu (6.oktobris), politiķi visticamāk jau krietnu laiku intensīvi pēta un analizē iespējamās rīcības un rokādes, kas, kur un kā startēs? Tiesa, plānus vairums no viņiem pagaidām sabiedribai neatklāj. Kā nu ne, ja deputātu kandidātu sarakstu reģistrēšana sāksies tikai 18.jūlijā un ilgs līdz 7.augustam. Šobrīd mūspusē par jaunu politisko spēku ienāšanu pagaidām liecina tikai janvāri jaundibinātā Jaunās konservatīvās partijas reģionālā nodaļa, par kuras vadītāju ievēlēta Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapcāne, bet par vietnieku - Jānis Auziņš. "Ko domā, kādi plāni un kā vērtē esošo politisko situāciju valstī un Ziemeļlatgalē?" jautājām Saeimas deputātam JĀNIM TRUPOVNIKAM.

Kāds ir Jūsu vērtējums šīs Saeimas gandrīz ceturto darba gadiem? Vai ir kādi pozitīvi ieguvumi Latgalei?

-Gan tepat pie mums, gan citur nereti dzirdam gaušanos, ka Latgalē viss ir bēdīgi, cilvēki brauc prom un nav nekādas perspektīvas. Tam kategoriski negribu piekrist.

Latgalē, lai arī pakāpeniski, tomēr ir redzama izaugsme un attīstība. Tas galvenokārt ir mūsu cilvēku nopelns, tomēr arī bez parlamenta un valdības atbalsta pozitīva virzība nebūtu iespējama. Izaugsme ir pietiekams pierādījums tam, ka Latgalē ir vērts ieguldīt valsts un Eiropas Savienības līdzekļus arī nākotnē.

Diez vai visi lasītāji gribēs piekrist tam, ka attīstāmies...

-Viena no jomām, kurā pēdējos gados ir vērojama izaugsme, ir lauksaimniecība. Piemēram, 2016.gadā par aptuveni 15% palielinājās gan pārdošanas, gan nomas cenas lauksaimniecības zemei. Tas apliecinā, ka pieprasījums pēc zemes ir augsts, turklāt šeit nevarām runāt par kādiem spekulatīviem darījumiem, jo neizmantotās lauku zemes apjomī ar katru gadu sarūk. Arī citi Latgales lauksaimniecības statistikas rādītāji uzrāda pozitīvu dinamiku. Tiesa, sarūk lauksaimniecību skaits, kā arī lauksaimniecībā tiek nodarbināts mazak cilvēku, taču tas ir saistīts ar augstāku mehanizācijas līmeni, modernāku tehniku un lauksaimniekošanu. Kopumā lauksaimniecības klūst stiprākas, stabilākas klūst arī bioloģiskās lauksaimniecības. Manā izpratnē, Latgalē un Latvijā kopumā veidojas ļoti veiksmīgs un perspektīvs *salikums* – intensīvā un bioloģiskā lauksaimniecība. Katrai no tām ir izaugsmes iespējas. Nozīmīga loma Latgales ekonomikā ir pārtikas rūpniecībai, kokapstrādei, metālapstrādei un mašīnbūvei. Arī šajos sektoros pakāpeniski ejam uz augšu.

Bet kāda loma šajā izaugsmē ir parlamenta deputātiem?

-Politikas uzdevums ir izveidot labvēlīgu likumdošanas un ekonomisko vidi, arī pieprasīt un dažadiem mērķiem novirzīt Eiropas Savienības fondu līdzekļus. Protams, deputāti ar lāpstām uz lauka nestrādās, savukārt lielāku Eiropas Savienības finansējumu var izcīnīt tikai politiķi. Ar to mēs ļoti aktīvi patlaban nodarbojamies. Tā ir prioritāte. Ir pamatotas cerības, ka hektāru maksājumi Latvijai būs lielāki. Svarīgs valdības lēmums bija arī kompensāciju piešķiršana zemniekiem par plūdu nodarītajiem zaudējumiem. Vēlreiz atkārtoju, ka izaugsme Latgalē liecina par to, ka šeit ir jāturpina ieguldīt līdzekļi.

Kā vērtējat ceļu stāvokli mūspusē?

-Latgalei noteikti ir nepieciešams atbalsts ceļu infrastruktūras uzbalošanā. Ceļi ir diezgan slikti visā valstī, bet, domāju, valstisko interešu un attīstības vārdā Latgalei nepieciešams saņemt īpaši lielu atbalstu ceļu infrastruktūras modernizēšanai. Uzņēmējdarbības un lauksaimniecības izaugsme un perspektīvas ir ļoti atkarīgas no tā, cik labi būs mūsu reģiona ceļi.

Cilvēku aizbraukšanu no Latgales turpinās - vai šajā jomā ir redzama gaisma tuneļa galā?

-Piemēram, Igaunija šobrīd ir sasniegusi to stadiju, kad iedzīvotāji skaits pamazām atkal pieaug, turklāt galvenokārt pateicoties tam, ka igaunai no ārzemēm atgriežas mājās. Dzīmstības rādītāji mūsu ziemeļu kaimiņiem, līdzīgi kā mums, joprojām atpaliek no mīstības, taču valstī atgriežas vairāk nekā aizbrauc – 2017.gadā šī iemesla dēļ iedzīvotāji skaits

palielinājās par aptuveni pieciem tūkstošiem. Iemesls tam ir algu līmena celšanās. Algas ir sasniegusas līmeni, kas aizbraucējiem šķiet pieņemams un liek pieņemt lēmumu par atgriešanos mājās, kā arī attur citus no aizbraukšanas. Latvija un Latgale arī ir šī procesa priekšvakarā.

Otrkārt, mūsu valdība ir pievērsusi īpašu uzmanību papildu līdzekļu ieguldīšanai veselības aprūpē, lai ārstēšana klūtu pieejamāka. Tas ir ļoti svarīgs faktors, lai cilvēki neaizbrauktu. Tomēr jāsaprot, ka uzlabojumus ne visās veselības aprūpes jomās varēs sajust uzreiz, process ir pakāpenisks, un vēl ir ļoti daudz darāmā.

Kas ir paveikts šobrīd?

-Atšķirībā no daudziem iepriekšējiem gadiem, tieši šīs valdības darba rezultātā jūtami tika palielināts medmāsu un ārstu atalgojums. Tas ir svarīgi, lai mediķus noturētu gan reģionos, gan valstī un vispār būtu, kam ārstēt. Tāpat ievērojami papildu līdzekļi piešķirti, lai pacienti ātrāk varētu nokļūt pie ārstiem, lai samazinātos rindas. Tāpat lielāks finansējums ir dažādu vēža diagnozu, sirds un asinsvadu slimību, kā arī citu nopietnu slimību pacientu ārstēšanai. Iepriekšējās valdības faktiski bija ielaidušas infekciju slimību ārstēšanu, kuru izplatība uz citu Eiropas Savienības valstu fona diemžēl ir milzīga. Piemēram, tika piešķirti līdzekļi modernai terapijai, un C hepatīta izplatība praktiski ir izskausta. Lielāks finansējums veselības aprūpei ir vērsts uz to, lai iedzīvotāju veselības stāvoklis būtu labāks un lai viņi dzīvotu ilgāk. Šim mērķim lielāki līdzekļi paredzēti arī nākamajā gadā. Mūsu politiskā apņemšanās ir skaidra – turpināsim finansējuma palielināšanu rindu mazināšanai, jaunām zālēm, medmāsu un ārstu algām.

Latgalē ir īpaši augsts pensionāru īpatsvars, tāpēc svarīgs jautājums, kādas izmaiņas tuvākajā laikā gaidāmas pensiju jomā?

-Turpinās pensiju indeksācija, tāpēc tās pakāpeniski pieaug. Pavisam nesen pieņemām būtiskas Pensiju likuma izmaiņas, kas paredz palielināt piemaksu par uzkrāto darba stāžu arī tiem pensionāriem, kuri pensijā aizgāja 1996.gadā. Līdz šim likums noteica, ka no šī gada jūlija piemaksas palielināsies tiem cilvēkiem, kuri pensijā devās līdz 1995.gada beigām, tas ir, līdz esošās pensiju sistēmas ieviešanai. Šādas izmaiņas bija nepieciešamas, lai mēs būtu korekti pret tiem senioriem, kuri pensionējās 1996.gadā, kad formāli jau bija jaunā pensiju sistēma, taču pensijas aprēķinam par pamatu izmantoja iepriekšējās sistēmas kritēriju – vidējo algu. Tagad piemaksas arī šai pensionāru grupai tiek palielinātas no 1 līdz 1,5 eiro par katru darba stāžā gadu. Tāpat Saeimā pieņemām lēmumu, ka no nākamā gada pensionāri gadu varēs saņemt tā dēvēto atraitņu pabalstu – pusi no mūžībā aizgājušā dzīvesbiedra pensijas. Šāds pabalsts ir ļoti svarīgs, jo sniegs būtisku atbalstu atraitņiem pēc tuva cilvēka zaudēšanas. Izmaiņas attiecas arī uz apbedīšanas pabalsta aprēķinu – šo pabalstu divu mēnešu pensijas apmērā izmaksās, ieskaņot pie pensijas piešķirto piemaksu par apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim. Arī pensiju jomā vēl ir daudz darāmā, piemēram, nākamais solis ir palielināt pensijas sevišķi zemu pensiju saņēmējiem. Soli pa solim turpināsim iestenot uzlabojumus.

Kādas vēl ir bijušas Saeimas darba prioritātes, kuras Jūs varētu raksturot?

-Mūsu parlamenta un valdības nozīmīga prioritāte ir valsts aizsardzības spēju stiprināšana. Zemessardze un armija saņem jaunu un arī modernu bruņojumu, ekipējumu, apmācības. Latvijā pastāvīgi ir izvietotas sabiedroto valstu karavīru vienības. Arī turpmāk valsts aizsardzība šajā nemierīgajā laikā ir un būs mūsu prioritāte. Pazīstu vairākus jauniešus no Latgales, kas ir izvēlējušies dienestu. Priecājos, ka viņi, arī tie, kuri dien Zemessardzē, ir īsti Latgales un Latvijas patrioti.

Esat nelabojams optimists?

-Esmu Latgales patriots. Mans optimisms balstās uz to, ka pie mums ir reāla izaugsme. Tā varbūt nav tik strauja, kā daudziem gribētos, bet Latgale attīstās. Par to liecina arī dažādu statistikas rādītāju, iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes uzbalošanās. Pesimismam un vaidēšanai par to, ka viens ir slikti, īsti nav pamata. Ir cilvēki, kas gan lauksaimniecībā, gan citās jomās spēj radīt jaunu vērtību, dot darbu vietējiem iedzīvotājiem, attīstīt reģionu, tāpēc optimismam ir pamats. Protams, darāmā vēl ir ļoti daudz. Mums, Saeimas deputātiem, jācīnās par to, lai Latgale saņemtu lielākas valsts un Eiropas Savienības investīcijas.

Kā vērtējat jauno Vispārīgo datu aizsardzības regulu?
Viedokļi

Daudzos jautājumos nav skaidrības arī pašiem

LIGIJA LOGINA, Vīlakas novada personas datu aizsardzības speciāliste

25.maijs ir pienācis. Šis ir datums, ap kuru sacelta milzīga ažotāža, jo Latvijā stājās spēkā Vispārīgā datu aizsardzības regula, kas patiesībā nav nekāds jaunums. Kā Vīlakas novada personas datu aizsardzības speciāliste varu teikt, ka šai regulai ir savas labās un sliktās puses. Dažam labam tā varētu nākt par labu, jo pie mums visi pieraduši runāt par visu, un bieži vien kaimiņš zina vairāk nekā cilvēks pats. Iespējams, jauno prasību dēļ sabiedrībā mainīsies viedokļi un sapratne par to, kas ir personas dati un kā savus personas datus

aizsargāt. Regula paredz plašākas tiesības tieši datu subjektam - personai. Persona var vērsties pie datu pārziņa un noskaidrot, kādi dati par viņu glabājas, kāds ir apstrādes mērķis, kam dati tiek nodoti un cik ilgi glabāti.

Daudz tūcītis runāts un spriests par cienījama vecuma jubilāru sveikšanu novada un reģionālajos laikrakstos. Šajā ziņā gan es domāju, ka esam iebrakuši *auzās*, jo, ja cilvēkam ir dota iespēja piezvanīt un atteikties, kādēļ lai gan no tā ciestu pārējē? Taču tagadējā regula nosaka, ka pašvaldība šādu informāciju vairs nevar sniegt – ja to dara, draud naudas sods.

Manuprāt, saistībā ar datu aizsardzību mēs atkal mazliet skrienam vilcienam pa priekšu. Daudzas valstis, piemēram, Zviedrija, pateikušas, ka vispirms skatīties, kas notiks, un tikai tad sekos kāda rīcība. Bet mums visu vajag pirmajiem. Tas nekas, ka Joti daudzās lietās vēl nav skaidrības. Gan pašvaldībās, gan datu aizsardzības speciālistu saimē visi *taustās*, jo nekur nav atrunāta konkrēta dokumentu pakete, kas ir jābūt pašvaldībā, mēs zvanāmies, interesējamies viens pie otra. Sistēma ir Joti līdzīga tai, kāda bija tad, kad ieviesa bāriņtiesas. Arī toreiz darbinieki sāka darbu praktiski no baltas lapas. Savukārt sociālais dienests sāka strādāt un mācīties no ārvalstu pieredzes. Un tikai tagad, pēc daudziem gadiem, ir izstrādātas vadlīnijas.

Datu aizsardzības speciālists ir kā auditors visās novada iestādēs, kurš skatās, lai personas datu apstrāde notikuši saskaņā ar likumu. Manos pienākumos ietilpst pārskatīt, kādi dati mums ir apstrādē, kas ir vai nav vajadzīgs,

izstrādāt jaunus noteikumus, kā arī sniegt konsultācijas iestāžu vadītājiem. Jaunajā amatā esmu pavismā ūsu laiku – kopš 16.maija, tādēļ vēl neesmu paspējusi visiem *izvest* apmācības. Taču es braukšu uz katru iestādi, runāšu ar katru tās vadītāju, jo jāizvērtē, kādus datus apstrādā, ko varam minimizēt, kādus dokumentus papildināt, lai regula nepārkāptu. Piemēram, izglītības iestādēs jābūt vecāku atļaujai publicēt bērnu fotogrāfijas, publiski atspoguļot bērnu sekmes skolā, olimpiādēs vai sacensībās, jo praksē ir Joti daudz gadījumu, kad vecāki tam nepiekrit.

Regula nosaka, ka bērns vecumā no 16 gadiem varēs lemt par savu personas datu izmantošanu, bet regula piešķir tiesības katrai valstij noteikt savu vecuma slieksni, kad bērns būs tiesīgs lemt par saviem datiem. Tie var būt pat 13 gadi, bet par to jālejim katrai valstij individuāli. Nacionālajā likumdošanā datu aizsardzības jomā Latvijā vēl nav skaidrības, jo Saeima joprojām nav pieņēmusi likumu, ko sola izdarīt tuvākajā laikā. Tādēļ darbā vadāmies tikai pēc regulas un iepriekš izstrādātām vadlīnijām.

Pretlikumīgas rīcības gadījumā paredzētas arī bargas soda sankcijas līdz pat 20 miljoniem eiro, ko var piespriest par Joti lieliem datu aizsardzības pārkāpumiem – piemēram, liela apmēra nelikumīgu datu nodošanu trešajām personām vai nelikumīgu datu bāzes pārdošanu citai firmai. Sods piemērojams atkarībā no pārkāpuma lieluma un nodarītā zaudējuma datu subjektam. Nezinu, kā būs Latvijā, bet, iespējams, mūsu likumdevējs iestrādās

normas, kas būs piemērotas mūsu valsts ekonomiskai situācijai.

Vēl strīdus jautājums ir par to, kas saņems sodu. Persona, kura izpauž datus, vai iestāde, kurā tā strādā. Kad apgvu personas datu aizsardzību, mūsu pasniedzēji vienmēr uzsvēra, ka tā ir filozofiska joma, jo apstrādāt var vienalga kādus datus, tikai jābūt likumiskam pamatam, kas noteikts regulā, un mērķim, kāpēc to dara. Ja tas ievērots, viss kārtībā.

Pamatām datu aizsardzības regula ienākusi arī mūsu sadzīvē. Droši vien daudzi pamanijuši jaunu piebildi pasākumu afišās. Kultūras namiem, novada izglītības, kultūras un sporta pārvaldei esmu ieteikusi pierakstīt teikumu, ka pasākumā notiks videofilmēšana vai fotografēšana, dati (iegūtais materiāls) tiks ievietots novada mājaslapā vai novada informatīvajā laikrakstā, tie noteiktu laiku glabāsies pie pasākuma organizatora, pie kura pretenziju gadījumā arī varēs vērsties. Tātad, vēl pirms doties uz pasākumu, cilvēks būs informēts par notiekošo. Kaut gan lielākā daļa iedzīvotāju vienalga neizprot, ko drīkst vai nedrīkst darīt. Vieni saka, - izdomātas visādas mulķības! Vai tad tagad vairs nevarēs neko runāt ne par vienu?! Atbildu, ka nevarēs gan, it sevišķi personas, kuras apstrādā personu datus. Atceros, ka tikpat liela ažotāža pirms pāris gadiem bija arī par darba aizsardzību, taču tagad tā jau šķiet pierasta lieta. Pieļauju, ka tas pats gaidāms arī saistībā ar datu aizsardzības regulu. Bet paies laiks, un viss būs kārtībā.

Kā saduļķot ūdeni un sacelt vētru ūdens glāzē

Subjekts "I" no "P" ciema, galvenais speciālists iedzīvotāju datu slepenošanā un visu veidu informācijas slēpšanā

pat apzināti tiek veiktas pēc dubultmorāles principiem, lai patiesā informācija nonāktu tikai pie pareizajiem cilvēkiem, bet pārējie saņemtu tikai puspatiesības un tādējādi būtu vieglāk pārvaldāmi un manipulējami. Daži pat sliedas domāt, ka viss notiekošais kopumā izskatās pēc sazvērestības teorijas, jo izmaiņas izglītības, veselibas, aizsardzības, nodokļu, labklājības, kredītu un daudzās citās sfērās ir vērstas uz to, lai Latvijas pamatiedzīvotāji klūtu arvien neapmierinātāki ar dzīvi savā zemē un arvien masveidīgāk brauktu no šejiennes prom, bet viņu vietā vēlāk varētu iepludināt dažādus migrantus. Protams, par to varētu tikai pasmieties, ja, paraugoties apkārt, nerēdzētu, kā izmirst Latvijas ciemi un kādi ir jaunatnes plāni attiecībā uz palikšanu dzīvot savos dzīmtajos novados.

Labi jau būtu, ja datu aizsardzības regula novērstu to, ka iedzīvotāji tiek terorizēti ar ātro kredītu piedāvājumiem, dažādu nevajadzīgu preču reklāmām un to, ka dažādi afēristi var paņemt aizņēmumu uz sveša vārda vai pavisam vienkārši izšmaukt ipašumus. Taču mums mācīšas, ka tā tas notiks. Visu veidu mahinatoriem jau sen ir savākta vajadzīga informācija un gan jau viņi atradis veidu, kur to neņem un kā izmantot. Parastajiem iedzīvotājiem gan var iznākt sastapties ar dažādām neērtībām, iespējams, pat sankcijām no ierēdu puses. Kāda starpība, vai tas notiks nesaprāšanas, pārpratumā vai kāda individuāla pārlieku lielas centības dēļ. Dzīves kvalitāte tāpat cietīs. Tagad liela daļa iedzīvotāju informāciju par sevi labprātīgi izliek vispārējai pieteji un apskatei internetā, sociālajos tīklos, tādēļ uztraukums par to, ka lauku tantei avīzē izslās par kaimiņa jubileju vai bijušā darbabiedra aiziešanu viņsaulē, liek domāt, ka dažam labam ar prāta spējām vairs viss nav gluži kārtībā. Varbūt pie vainas ir pārlieku lielā

iztapība un klanīšanās visam, kas nāk no augšas? Ir tāda krievu tautas paruna: "Liec muļķīm Dievu lūgt, viņš tāpat pieri pārsitīs." Iespējams, daži domā, ka, pārcentīgi izpildot un pārpildot visu no augšas pieprasito, viņi varēs veiksmīgāk savā amatā sagaidīt pensiju un vecumdienās noslēpties aiz savas mājas žoga privātizētā ezera krastā? Nē, draudziņi, gan jau atradīsies kāds centīgs ierēdnis, kurš izpildis augšā pieņemto likumu, ka žogs ir jānojauc, pensija jāatņem un nodoklis par privātmāju jāpalieina sešas reizes. Pie tam jūs jau būsiet savu paveikuši, visus lauku iedzīvotājus iznīdējuši, tāpēc vairs nebūsiet sistēmai vajadzīgi, un tā arī jūs izmetis kā izmantotu grīdas lupatu.

Ierēdņi tā cenšas, tā cenšas visu darīt *iedzīvotāju labā un viņu interesēs*, ka tauta masveidīgi bēg prom un negrib vairs te dzīvot. Bet iegaumējet: nebūs iedzīvotāju - nebūs arī Latvijas! Vajag mācīt tāsaiņekot un vēl prast rādīt rūpēs savilktu ģimi par to, ka, redz, pagasti nez kāpēc paliek arvien tukšāki. Tas ir tāpēc, ka vārdos viss tiek darīts iedzīvotāju interesēs, bet darbi liecina par pretējo. Tauta vairs netic, ka pie mums ir "Viens likums - viena taisnība visiem".

Kārtējā, valsts simtgadei veltītā, nodokļu reforma arī izrādījusies tik veiksmīga, ka komersantiem mazpilsētās tās rezultātā ir jāslež veikali. Bet viss tāču tiek darīts cilvēku interesēs, vai ne?

Daži pat iedomājas, ka sakarā ar jauno regulu nekur vairs nedrīkstēt publicēt viņiem nevēlamo informāciju un pieminēt tos nepātīkamā gaismā, bet viņi paši varēs slēpt informāciju un nesnietgatībās uz iedzīvotāju interesējoties jautājumiem, pamatojot to ar datu aizsardzību. Intervijā TV-NET jurists Jānis Bulis atbild: "Bet personām tomēr jāatceras, ka šī regula neattiecas uz gadījumiem, ja personu datu izmanto žurnālistikas vajadzībām. Daudzos

gadījumos personas pārprot šo aspektu un iedomājas, ka regula piespiedis žurnālistus neuzdot nepātīkamus jautājumus un nepublicēt ziņas vai viedokli, un uzreiz dzēst visu par viņu pieejamo informāciju medijā. Jā, medijam, protams, arī ir saistoša regula, ja datu apstrāde neattiecas uz žurnālistikas vajadzībām." Tas gan nenozīmē, ka nevar neatrasties jurists vai amatpersona, kas to visu iztulkos kaut kā savādāk.

Ir arī viedoklis, ka šī regula ir pasviesta iedzīvotājiem un ap to sacelts tāds troksnis tāpēc, lai novērstu tautas uzmanību no citām svarīgām lietām un, kamēr visi strīdēsies, ko un kā drīkst publicēt, ko drīkst un ko nedrīkst rakstīt, tiks pieņemti daudz būtiskāki likumi un parakstītas konvencijas ar daudz tālejōsākām sekām, un ne jau tautas interesēs.

Gribētos piedzīvot laikus, kad jaunpieņemtie likumi viesīs iedzīvotājos optimismu un pārliecību, ka līdz ar to stāšanos spēkā dzīve kļūs sakārtotāka un labāka, laikus, kad visiem būs pašsprotams, ka ierēdņi ir tāpēc, lai palīdzētu risināt problēmas, ar kurām cilvēki paši nevar tikt galā, nevis tāpēc, lai radītu dažādus māksligus šķēršļus un nevajadzīgi sarežģītu dzīvi. Var jau no jebkura sīkuma sataisīt troksni un uz ilgu laiku izjaukt ierasto lietu kārtību, bet var klusītēm, ar prātu strādājot, paveikt lielus darbus, kuru rezultāts priečēs visus. Viss ir atkarīgs no mūsu amatpersonām, viņu spriestspējas un morāles līmeņa. Ja ar to viss būs kārtībā, tad neviens no malas neievazās te nekādas absurdas regulas un nepiespiedis parakstīt tautas attīstībai kaitīgas konvencijas.

Mēs, Perdinavas iedzīvotāji, ceram, ka ap datu aizsardzības regulu saceltā vētra norims, duļķes nosēdīsies un atbildīgie ierēdņi panāks, ka tā darbosies cilvēku, nevis birokrātijas un dažādu krāpnieku interesēs.

Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Kas mūsu deputātu macīnos?

Valsts ienēmumu dienesta mājaslapā www.vid.gov.lv ikviens pārējama informācija par valsts amatpersonu ienākumiem. Katru gadu "Vaduguns" ielūkojas mūsu deputātu macīnos zinot, ka saņems pārmetumus, ka raknējamies svešā veļā. Atbilde, kas nemainās, ir viennozīmīga – šis veļas nēsātāji lemj par mums svarīgām lietām, turklāt viņi paši lēmuši kalpot sabiedribai. Nemiet vērā, ka deputātu algas norādītas pirms nodokļu nomaksas.

Baltinavas novadā

No Baltinavas novada domes deviņiem deputātiem vislielākie ienēmumi pirms nodokļu nomaksas 2017.gadā bijuši Guntaram Bartkevičam, vispietīcīgākie – Inesei Siliņai.

Ienēmumi palieeinājušies. Baltinavas novada domes priekšsēdētājai SARMĪTEI TABOREI pieder 1999.gada automašīna "Audi A4 Avant", dzīvoklis Baltinavas novadā un kopīpašumā ir divi zemes gabali Pildas pagastā. Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 18 202,60**, tajā skaitā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā – EUR 3 597,54; VSAA – EUR 409,68; Latgales plānošanas reģionā – EUR 213,42; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 13332,39; ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības – EUR 649,57.

Nepieder neviens īpašums. Domes priekšsēdētājas vietniece INESE SILIŅA pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 5259,53**, tajā skaitā VSAA – EUR 614,87 un EUR 293,38; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 4 351,28.

Finansiāli nedaudz labāks gads. Deputāte INTA VILKASTE pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 13 461,22**, tajā skaitā Baltinavas Kristīgajā internātpamatiskolā – EUR 12 926,90 un Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 534,32. Viņai pieder dzīvoklis Baltinavā un 1994.gada automašīna "Mercedes Benz E250".

Finansiāli neveiksmīgāks gads. Deputātam GUNTARAM BARTKEVIČAM pieder zeme Bērzpils, Briežuciema un Salnavas pagastos, 5 zemes gabali Baltinavas novadā, 2 zemes ēku nekustamie īpašumi Baltinavas novadā, 2 kapitāla daļas SIA "Rok un tīra" EUR 5 688 vērtībā, 1994.gada piekabe (transporta kravas kaste) "Hapert AL3500; 2012.gada kravas transporta kaste "Toyota HILUX". Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 45428,63**, tajā skaitā zemnieku saimniecībā "Riekstiņi" – EUR 8 394; zemnieku saimniecībā "Amatnieki" – EUR 7 117,89 un EUR 29111,11 (dividendes); SIA "Rok un tīra" – EUR 675; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 130,63. Parādsaistības – EUR 17 321.

Ienēmumi palieeinājušies. Deputāts IMANTS SLIŠĀNS pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 16 547,86**, tajā skaitā zemnieku saimniecībā "Riekstiņi" – EUR 2 100 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); Lauku atbalsta dienestā – EUR 490; Smiltenes novada domē – EUR 100 (honorārs); Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 13 857,86. Viņam pieder dzīvoklis un zeme Baltinavas novadā, 1997.gada automašīna "Audi A4".

Dīvpadsmīt nekustamo īpašumu īpašniece. Deputātei VELTAI MĪTKEI pieder 6 zemes gabali Baltinavas novadā; trīs zemes un ēku nekustamie īpašumi Baltinavas novadā; zeme Balvu un Rugāju pagastos;

zemes un ēkas nekustamais īpašums Vectilžas pagastā. Kopīpašumā ir zemes un ēkas nekustamais īpašums Baltinavas novadā, valdījumā - 2017.gada piekabe (transporta kravas kaste) "Hapert AL3500; 2012.gada kravas transporta kaste "Toyota HILUX". Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 114 758,90**, tajā skaitā Baltinavas Kristīgajā internātpamatiskolā – EUR 11,88; zemnieku saimniecībā "Mītkes" – EUR 114 023,33; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 248,09; SIA "Tolmets Vidzeme" – EUR 475,60.

Gads kā gads. Deputāte LILITA KŪKOJA Baltinavas novada pašvaldībā pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 13088,38**. Viņai pieder 2003.gada automašīna "Mazda 6", lietošanā ir būve Baltinavas novadā.

Nopelnīja vairāk. Deputātei ANTRAI KEIŠAI pieder zemes un ēkas nekustamais

īpašums Krišjānu pagastā, bezskaidrās naudas uzkrājums – EUR 14 836,18. Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 27952,22**, tajā skaitā Lauku atbalsta dienestā – EUR 18 561,82; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 8 496,86; ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības – EUR 893,54.

Brauc ar opelīti. Deputāte JANĪNA KEIŠA pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 9 945,90**, tajā skaitā Baltinavas Kristīgajā internātpamatiskolā – EUR 5 914,88; Lauku atbalsta dienestā – 574,90; VSAA – EUR 397,06 un EUR 1 267,76; Baltinavas novada pašvaldībā – EUR 272,30; Balvu novada pašvaldībā – EUR 1 519. Viņai pieder zemes un ēkas nekustamais īpašums Baltinavas novadā; 2004.gada automašīna "Opel Zafira".

	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Sarmīte Tabore	EUR 15 267,74	EUR 9 591,44	EUR 18 202,60
Inese Siliņa	x	x	EUR 5 259,53
Inta Vilkaste	EUR 11 085,64	EUR 12 078,79	EUR 13 461,22
Guntars Bartkevičs	EUR 14 864,37	EUR 71 994,84	EUR 45 428,63
Imants Slišāns	EUR 11 795,72	EUR 12 154,37	EUR 16 547,86
Velta Mītke	x	x	EUR 114 758,90
Lilita Kūkoja	x	x	EUR 13 088,38
Antra Keiša	EUR 18 205,14	EUR 16 981,33	EUR 27 952,22
Janīna Keiša	x	x	EUR 9 945,90

X Par amatpersonām kļuva, kļūstot par deputātiem 2017.gada jūnijā.

Rugāju novadā

No Rugāju novada domes deviņiem deputātiem vislielākie ienēmumi pirms nodokļu nomaksas 2017.gadā bijuši Eduardam Stalidzānam, vispietīcīgākie – Kārlim Brūveram.

Ienēmumi joprojām sarūk. Rugāju novada domes priekšsēdētājai SANDRAI KAPTEINEI pieder būve, zemes un ēkas nekustamais īpašums Rugāju pagastā, 2006.gada automašīna "Mercedes Benz B 200". Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 12240,33**, tajā skaitā Latgales plānošanas reģionā – EUR 284,56 un Rugāju novada pašvaldībā – EUR 11955,77.

Pieder desmit nekustamie īpašumi. Domes priekšsēdētājas vietnieks ANDRIS LEONS pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 9 589,40**, tajā skaitā SIA "Leandris" – EUR 4 437,86; Lauku atbalsta dienestā – EUR 1 854,60; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 3296,94. Bezskaidrās naudas uzkrājums – EUR 14 044, izsniegti aizdevumi – EUR 33 311. Viņam pieder 8 zemes gabali Lazdukalna pagastā; zemes Rugāju pagastā; zemes un ēkas nekustamais īpašums Lazdukalna pagastā; viena kapitāla daļa SIA "Leandris" EUR 2 845,74 vērtībā; 2004.gada automašīna "VAZ 2121"; 1994.gada automašīnas "Audi A6 Avant" un "VW Passat Variant"; 1980.gada motorlaiva "Kazanka"; 1991.gada traktors "T-25".

Trīsdesmit divu finanšu instrumentu īpašniece. Deputāte IVETA ARELKEVIĀCA pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 22 221,27**, tajā skaitā Lauku atbalsta dienestā – EUR 2 742,91; VSAA – EUR 1 925,18; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 16 889,79; SIA "Cēsu gaļas kombināts" – EUR 663 (ienākumi no saimnieciskās darbības un

komercdarbības). Viņai pieder divi zemes gabali Rugāju pagastā, zemes un ēkas nekustamais īpašums Rugāju pagastā; 2004.gada automašīna "Toyota Previa". Kopīpašumā ir zemes un ēkas nekustamais īpašums Rugāju pagastā. Tāpat deputāte amatpersonas deklarācijā norādījusi, ka viņai pieder 32 finanšu instrumenti 32 euro vērtībā.

Pieder divi golfini. Deputātam AGRIM KALNĒJAM pieder zeme, zemes un ēkas nekustamais īpašums Lazdukalna pagastā; 1984.gada automašīna "VW Golf"; 1991.gada automašīna "VW Golf". Pērn līdz nodokļu nomaksai viņš nopelnījusi **EUR 19 301**, tajā skaitā SIA "Gaujas koks" – EUR 3 669,83 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); SIA "Silmači" – EUR 944 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); SIA "Pupāji" – EUR 6451,30 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); SIA "Agrumi" – EUR 500,40 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); SIA "V 55" – EUR 1394,80 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības); Rugāju novada pašvaldībā – EUR 6 081,70; SIA "Tolmets Vidzeme" – EUR 258,97.

Ipašumi divos novados. Deputāts KĀRLIS BRŪVERS pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi EUR 8 905,52, tajā skaitā Rugāju novada pašvaldībā – EUR 265,52 un SIA "Kalegnum" – EUR 8 640. Viņam pieder zeme Lazdukalna pagastā, zemes un ēkas nekustamais īpašums Kubulu pagastā, 1998.gada kravas transporta furgons "VW LT35".

Gads bez kardinālām izmaiņām. Deputātei MARUTAI PAIDEREI pieder dzīvoklis Balvos, zemes un ēkas nekustamais īpašums Lazdukalna pagastā. Pērn līdz

nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 9793,02**, tajā skaitā Lauku atbalsta dienestā – EUR 1 047,63; VSAA – EUR 111,29 un EUR 4 115,73; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 4518,37.

Kļuvis par "Volvo" īpašnieku. Deputāts LAURIS KRĒMERS pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 17 189,46**, tajā skaitā "Swedbank" – EUR 0,06 (procenti); Balvu novada pašvaldībā – EUR 3 211,17; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 10 978,23; ienākums no īpašuma pārdošanas – EUR 3000. Deputāts veicis darījumu - EUR 8 500 (lizings), parādsaistības – EUR 7 982. Viņam pieder zeme Rugāju pagastā un 2013.gada automašīna "Volvo V70", kuru iegādājās 2017.gadā.

Trīs auto īpašniece. Deputātei SARMĪTEI PĒRKONEI pieder 1992.gada automašīna "Toyota Previa", 1999.gada automašīna "Mazda 323", 1999.gada automašīna "Volvo S80", zeme Lazdukalna un Rugāju pagastos, dzīvoklis Rugāju pagastā, zemes un ēkas nekustamais īpašums

Rugāju pagastā. Kopīpašumā ir zeme Rugāju pagastā. Pērn līdz nodokļu nomaksai viņa nopelnījusi **EUR 13 894,05**, tajā skaitā biedrība "Velku biedrība" – EUR 720; Lauku atbalsta dienestā – EUR 1 091,50; VSAA – EUR 2 404,34 un EUR 183; SIA "TAKO SD" – EUR 1 052,63; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 8 442,58. Parādsaistības – EUR 2 500 un EUR 1 578,92.

Iegādājies divas hondas. Deputāts EDUARDS STALIDZĀNS pērn līdz nodokļu nomaksai nopelnījusi **EUR 49 575,83**, tajā skaitā VSAA – EUR 95,31; Rugāju novada pašvaldībā – EUR 11 548,52; SIA "AM Metsa" – EUR 37 932 (ienākumi no saimnieciskās darbības un komercdarbības) – EUR 37 932. Viņam pieder dzīvoklis Daugavpilī, bet valdījumā ir būvju īpašums un dzīvoklis Rugāju novadā. 2016.gada amatpersonas deklarācijā deputāts norādīja, ka viņam pieder viens auto – 2004.gada "VW Passat". Pērn viņš kļuvis par divu automašīnu "Honda CRV" (1999. un 2005. izl. gads) īpašnieku.

	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Sandra Kapteine	EUR 15 914,41	EUR 13 017,55	EUR 12 240,33
Andris Leons	EUR 24 936,97	EUR 7 633,81	EUR 9 589,40
Iveta Areļkeviča	EUR 18 354,95	EUR 18 013,41	EUR 22 221,27
Agris Kalnējs	x	x	EUR 19 331
Kārlis Brūvers	x	x	EUR 8 905,52
Maruta Paidere	EUR 8 664,34	EUR 9 512,76	EUR 9 793,02
Lauris Krēmers	x	x	EUR 17 189,46
Sarmīte Pērkone	x	x	EUR 13 894,05
Eduards Stalidzāns	EUR 11 535,04	EUR 26 534,89	EUR 49 575,83

X Par amatpersonām kļuva, kļūstot par deputātiem 2017.gada jūnijā/jūlijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Ja paveicas, var redzēt rubeņus

Baltinavā atklāj velomaršrutu

26.maija rītā Baltinavas tirgus laukumā valdija neierasts skats. Tirgus sievu vietā te pulcējās riteņbraucēji. Siltais un saulainais sestdienas rīts bija ideāls, lai atklātu Baltinavas novada marķēto velomaršrutu "Vēstures atskānas Grīvas mežos".

Grīvas mežu masīvs slēpj sevī daudz pārsteigumu un pagātnes noslēpumu, tādēļ tika nolemts veidot velomaršrutu, lai aktīviem dabas izzinātājiem būtu iespēja ne tikai baudīt Latgales skaistās ainavas, bet arī pie reizes iepazīt savu novada vēsturi. Maršruts ir 34 kilometrus garš un ietver sevī 7 vēsturiskus apskates objektus, kā arī Baltinavas novada ezerus un meža bagātības. Piemēram, daļa no maršruta ir rubeņu lieguma zonā. Tajā nedrikst ierikot atpūtas zonas un iebraukt ar velosipēdiem, toties garāmbraucot, ja paveicas, var redzēt rubeņus. Arī Motrīnes ezers, viens no apskates objektiem, ir dabas liegums. Tā krasts ir noaudzis ar retām augu sugām, kā arī tur mājo noslēpumainais un reti sastopamais pumpurgliemezis. Šī ezera krastā a/s "Latvijas Valsts meži" ir ierīkojuši atpūtas vietu, kur ir nojume ar galdu un soliem, kā arī ugunskura vieta. Ārkārtīgi skaista vieta atpūtai un dabas baudīšanai.

Grīvas mežu masīvā ir vairākas vietas, kur ir uzstādīti piemiņas akmeņi gan nacionālajiem, gan padomju partizāniem. Ir apskatāmas zemnīcu vietas, kur mitinājušies partizāni, ir arī atjaunots bunkura paraugs, kurā ieejot, var izbaudīt kara laiku atmosfēru. Tagad pie katra no objektiem ir uzstādītas plāksnes ar paskaidrojošiem tekstiem. Ir arī norādes, lai velobraucēji neapmaldītos. Organizējot pasākumu, mēs, organizatori, smējāmies, ka neoficiālais maršruta nosaukums varētu būt Grīvas mežu labirinti. Braucot pa meža ceļiem pirms zīmu uzstādīšanas, arī mums pašiem gadījās apmaldīties.

26.maija atklāšanā piedalījās 18 velobraucēji jeb 5 komandas. Diemžēl divas komandas pirms brauciena atteicās no dalības objektīvu iemeslu dēļ. Kad bija izskaidroti noteikumi un izrunāti tehniskas dabas jautājumi, brauciens varēja sākties. Dalīniekiem bija ne tikai jāturas uz pareizajiem ceļiem, bet vajadzēja arī veikt dažādus uzdevumus, lai nopelnītu papildu punktus. Atjautīgos pārbaudījumus izplānoja Baltinavas jauniete Solvita Logina. Bija jānofotografējas ar raibu govi, bija jāatrod elektrības stabs ar nodegušu kāju, bija jāatrod bērzs, kurā ir iesiets lakats. Dzīļi mežos, izrādās, ir ēkas, kur senāk bija tā saucamais Kalvīnes veikals. Šis fakts bija liels pārsteigums daudziem velobraucējiem. Joprojām pie šīs senās ēkas atrodas senlaičīga pasta kaste ar visu nosaukumu. Diezgan sirreāla ainava

Apbalvošanā. Velomaršruta atklāšanas noslēgumā tā dalīnieki pulcējās apbalvošanai un kopbildei. Pirmo vietu velomaršruta atklāšanas sacensībās izcīnīja ciemiņu komanda no kaimiņu - Briežuciema - pagasta "Briežuciema aktīvisti" (Laima Ločmele, Ainārs Logins un Silvija Apare), bet visvairāk dalīnieku bija no Baltinavas vidusskolas un vislielākā bija komanda "Astotie" jeb 8.klase no Baltinavas vidusskolas.

meža biezoknīm.

Dalīnieki turējās braši un izbrauca visu posmu. Noslēguma punktā pie Motrīnes ezera nogurušos ceļotājus gaidīja ugunskurā ceptas desīņas un pārsteiguma balvas. Īpašs prieks, ka pasākumā piedalījās komanda no Balvu novada Briežuciema pagasta. Viskuplāk pārstāvētā bija komanda "Astotie" jeb 8.klase no Baltinavas vidusskolas.

Lepojamies ar to, ka Baltinavas novadā ir par vienu tūrisma aktivitāti vairāk. Ceram, ka velomaršruts būs pievilkīgs ne tikai vietējiem velo mijotājiem, bet arī attālāku novadu pārstāvjiem. Baltinavas novada apkārtne glabā sevī daudz vēstures, dabas pārsteigumu un noslēpumu. Tā ir kā dārgumu lāde, pamazām izbaudāma un iepazīstama. Un galvenais, jo vairāk mēs iepazīstam savu apkārtni un vēsturi, jo garīgi bagātāki kļūstam. Tās ir vērtības, kas vairojas, daloties ar tām.

Novēlu visiem velomaršruta potenciālajiem braucējiem nenobīties no skaita 34, jo tāds ir maršruta oficiālais garums kilometros. Tas ir to vērts!

SILVIJA BUKLOVSKA, Baltinavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Norādes. Tagad, braucot pa Grīvas meža ceļiem, velotūristi nevarēs apmaldīties, jo uzstādītas norādes.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Gadījums no dzīves

Stāsts par pazudušo telefonom

Artūrs Ločmelis

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā vērsās kāda Balvu pilsētas iedzīvotāja, kura pagājušajā otrdienā saskārās ar pamatiņiem pārdzīvojumiem. Sievieti tureja aizdomās par citam piederošā mobilā telefona paņemšanu, lai gan kundze apgalvo, ka nekad pat prātā nav ienākusi ideja, ka ļaunprātīgos nolūkos varētu ķemt svešas mantas.

Izveidojusies situācija bija īpaši nepatīkama, jo Balvi ir mazpilsēta, kur ir liela savstarpejā paziņanās. Turklat šajā gadījumā iesaistītie cilvēki sabiedrībā ir diezgan pazīstami, un aizdomas, ka kāds no viņiem paņemis cita telefonu (it īpaši, ja aizdomas ir nepamatotas), ir divkārt nepatīkamas. Bet kas tad notika?

Kundze, kurai sākotnēji bija jājūtas vainīgai par to, ka viņa it kā paņēmusi svešu mobilo telefonu, stāsta: "Pagājušajā otrdienā ap pulksten 18.30 atrānu no darba. Devos uzkozt mājas apkārtni. Pēc neilga brīža mani pasaucha kaimiņiene. Mājas ielas pusē stāvēja sieviete ar diviem dēliem. Mazākais no viņiem bija pazaudējis telefonu. Izmantojot mūsdienu tehnoloģijas iespējas, satelītā rādijs konkrētu telefona atrašanās vietu, proti, ielā, kur es dzīvoju. Atbildēju, ka telefonu neesmu redzējusi, bet, ja to var atrast, lai droši meklē. Pēc brīža sieviete devās prom, bet pēc nelielā laiciņa atgriezās sakot, ka satelītā redzama vēl konkrētāka telefona atrašanās vieta – manas privātmājas teritorijā. Atkal teicu, lai telefonu droši meklē. Protams, neko neatradā, bet teica, ka dosies uz policiju. Pēc kāda brīža ieradās arī divi policisti, kuri teica: "Jums nekas nebūs. Vienkārši atdodiet telefonu, un viss." Bet ko

lai atdodu, ja telefonu nebiju nedz redzējusi, nedz, vēl jo vairāk, to nēmusi?! Turklat dienas laikā atrodos darbā."

Jāteic, situācija jau atrisināta – telefons atrasts un kundzi par sveša telefona nēmšanu aizdomā netur. Sieviete, kuras dēlam pazuda telefons, sarunā ar žurnālistu minētajai kundzei arī solīja atvainoties, ko viņa vēlas darīt arī ar laikraksta "Vaduguns" starpniecību. Bet kāpēc šāda situācija vispār izveidojās? Stāsta sieviete, kuras dēlam pazuda telefons: "Dēls Balvu pilsētas skvērā pazaudēja telefonu. Ilgi meklējām, bet skvērā to neatradām. Atcerējāmies, ka telefonu var atrast caur internetu. Signāls uzrādīja, ka telefons neatrodas skvērā, bet konkrētā Balvu pilsētas ielā (ielā, kur dzīvo iepriekšminētā kundze – aut.pieb.). Pēc tam signāls uzrādīja vēl konkrētāku tā atrašanās vietu šajā ielā. Vēlreiz devāmies pie sievietes, kas dzīvo šajā mājā. Protams, nedomājām, ka telefons noteikti ir nozagts. Varbūt to kāds paņēma un pēc tam iemeta zālē, bet, no otras puses, ja rez telefons atrasts un paņemts, kāpēc gan tas būtu jāmet zālē? Ir arī logiski, ka telefonu meklējam vietā, kur signāls uzrāda tā atrašanās vietu. Devāmies arī uz policiju, lombardu, arī videokameru neko nebija fiksējušas. Jebkurā gadījumā uz dēla telefonu aizsūtīju ziņu ar lūgumu, lai telefona atradējs par atlīdzību to atdod ipašniekam. Rezultātā nākamās dienas pēcpusdienā man piezvanīja kāds virietis, kurš pateica, ka atradis telefonu. To veiksmīgi arī atguvām atpakaļ. Izrādījās, ka telefonu atrada turpat, kur tas bija pazudis – skvērā, lai gan meklēšanas laikā signāls uzrādīja pavismā citā atrašanās vietu. Tāpat interesanti, ka laikā, kad telefons vēl nebija atrasts, vienubrīd signāls uzrādīja, ka tas vairs neatrodas

ielā, kur dzīvo minētā kundze, bet jau pavismā citā pilsētas ielā. Atklāti runājot, pat nezinu, ko lai domā. Tajā pašā laikā, protams, ir neērti pret minēto kundzi, un vēlos viņai ļoti atvainoties par radušos situāciju. Esmu absolūti pārliecīnāta, ka viņai ar šo notikumu nav nekāda sakara. Vēlreiz ļoti atvainojos."

Protams, varianti, kāds tad isti bija diezgan jauna modeļa telefona ceļojums pēc tā pazušanas, ir vairāki. Tiesa, nav vērts tos sīkāk iztirzāt, jo telefons jau nonācis atpakaļ pie savā īpašnieka. Jebkurā gadījumā šis ir ne tikai stāsts, kā ikdienīšķa dzīves situācija (nedienas ar telefoniem gadās nudien bieži – aut.pieb.), neko ļaunu nedomājot, var radīt pārdzīvojumus citiem cilvēkiem, bet arī par to, ka starp mums dzīvo cilvēki, kuri nekrīt kārdinājumā iedzīvoties uz svešā nelaimes un, atrodot svešu telefonu, to atdod īpašniekam. Bet varbūt pie notikušā vienkārši vainojamas kļūdas modernajās tehnoloģijās, kas uzrādīja nepareizu telefona atrašanās vietu? Mobilu telefonu meistars ANDREJS KOČEROVS skaidro, ka telefona atrašanās vietu var uzrādīt, piemēram, 100 – 500 metru robežās, ja nav ieslēgts GPS. Ja tas ir ieslēgts, iekārtas atrašanās vietu uzrādīs ļoti precīzi. "Arī man nācies meklēt pazudušu telefonu," stāsta A.Kočerovs.

● Ja ierīcei ir 'Android' operētājsistēma un tā ir pazudusi, dodieties uz interneta adresi www.google.com/android/find. Jums jābūt pierakstītam savā 'Google' kontā. Ierīci varat meklēt, bloķēt vai dzēst datus no tās.

● Ja ierīcei ir operētājsistēma 'iOS', iekārtu var atrast caur interneta vietni www.icloud.com.

Bibliotēku dzīve

Tiekas ar rakstnieci Ievu Samausku

23.maijā Viduču pamatskolas mazā zālē notika VKKF atbalstītā projekta "Mazā lasītāja tikšanās ar rakstnieku" pasākums – tikšanās ar rakstnieci Ievu Samausku.

Pasākumu apmeklēja Viduču pamatskolas 1.-6.klašu skolēni un pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" vecākās grupiņas audzēknji un skolotājas. 3.klasses skolēni skaitīja dzejoļus no grāmatas "Skaļā klase", "Draugi", "Vējš" un "Krīts", 2.klasses skolēni iepazīstināja ar dzejoļiem no grāmatas "Oliņš Bolīnš sēž uz soliņa". Skolēni nodziedāja arī divas jaunras dziesmiņas.

Vispirms rakstniece iepazīstināja ar sevi. Viņa dzīvo Saldū, savā mājā kopā ar vīru un 16-gadīgo meitu Kristu. Mājās ir vairākas dzīvas radības - trīs kakji (Sāra, Tīna, Ketija) un suns Alba, kurš maziņš paņemts no patversmes, bet nu izaudzis liels un skaists. Agrāk saimniecībā bijušas arī kazas. Pirms tam rakstniece dzīvojusi Rīgā un daudzus gadus bijusi žurnāliste žurnālā "Ieva". Skolas laikā viņai patikusi fizkultūra, vieglatlētika, paticis zīmēt un rakstīt sacerējumus. Bieži nākusi uz bibliotēku lasīt grāmatas. Vēlāk pie sevis spriedusi,-ak, ja es tā varētu rakstīt, un izmācījusies par žurnālisti. Jau 1.klasē

uzrakstījusi pirmo dzejoli. Pasākumā Ieva Samauska lasīja vairākus savus dzejoļus, bet bērniem bija jāatmin to nosaukumi. Lielu jautribu skolēnu vidū izraisīja Rīgas ielu minēšana. Dzejoļu krājumā "No A līdz Z" dzejniece jautros dzejolišos aprakstījusi Rīgas ielas ar divainiem nosaukumiem - Klinēgeru, Āžu, Lapsu, Mākoņu. Aktīvākie minētāji saņēma balviņas. Noslēgumā skolēni uzdeva arī jautājums,- kur rodas idejas dzejoļiem, cik gadus jau raksta grāmatas un citus.

Rakstniece Ieva Samauska ir viena no ražīgākajām bērnu grāmatu autorēm - viņa uzrakstījusi 20 grāmatas. Lūk, dažas no tām: "Govs uz bagāžnieka", "Kā uzburt sniegu", "Ķīkināšanas gadalaiks", "Muša, kura gribēja būt lidmašīna", "Skalā klase", "Oliņš Bolīnš sēž uz soliņa", "Pilsēta no A līdz Z" un citas. Rakstniece iedvesmu grāmatu rakstīšanai atrod visur - dabā, notikumos, dzīvē.

Savu ceļu latviešu literatūrā Ieva Samauska sākusi ar grāmatu "Starp diviem sirdspukstiem", un tā ir vienīgā grāmata pieaugušajiem - topošās māmiņas dienasgrāmata.

Jāņa Baltvilka balvai literatūrā nominētas viņas grāmatas "Enģelītis", "Ķīkināšanas gadalaiks", "Govs uz bagāžnieka", "Oliņš Bolīnš sēž uz soliņa", kas 2015.gadā bija nominēta arī Latvijas Literatūras gada balvai.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar skolēniem. Ieva Samauska ir gandarīta, ka mazajiem klausītājiem viņas dzeja patika. 2015.gadā rakstniece saņēmusi bērnu literatūras balvu - Pastariņa prēmiju.

*VKKF atbalstītais projekts "Mazā lasītāja tikšanās ar rakstnieku"

*Apmaksāts

Erasmus + projekts

Koordinatoru trešā starpvalstu tikšanās Balvos, Balvu Valsts ģimnāzijā

2016.gada 1.septembrī Balvu Valsts ģimnāzijā tika uzsākts Starptautiskais starpskolu stratēģiskās partnerības projekts Erasmus + KA2 "Effective Methods for Strenght hening the Learning Process in Teaching Science". Projekta mērķis - veidot administrācijas, skolotāju un skolēnu komandu, lai nākotnē veicinātu izmaiņas, mācot dabaszīnības un matemātiku. Komandas darbs ir balstīts uz aktīvu mācīšanos, izmantojot daudzveidīgas metodes, apgūstot dabaszīnības un kritisko domāšanu caur kultūras un tuvākās apkārtnes prizmu, uzlabojot valodas prasmes, veidojot daudzvalodigu mācību procesu un ieviešot inovatīvas mācību metodes. Divu gadu garumā minētājā projektā sadarbojās Latvijas, Itālijas, Turcijas, Lietuvas un Portugāles skolotāji un skolēni, lai kopā mācītos, darbotos, dalītos savā labajā praksē Eiropā. Šī gada 31.augustā projekts noslēgsies. Tāpēc, lai izvērtētu tā rezultātus, no 14. līdz 16.maijam Balvos, Balvu Valsts ģimnāzijā, notika trešā starpvalstu sanāksme, kurā piedalījās trīspadsmit partnerības skolu koordinatori, skolotāji, direktori un vietnieki.

Sanāksmes mērķis bija izvērtēt projekta rezultātus, atskatīties uz paveikto savā skolā, izanalizēt aktivitātes, kas notika projekta laikā, vienoties par noslēguma atskaites parauģu, kas tiks iesniegta valsts nacionālajām aģentūrām.Sanāksmes laikā tika apspreistas dažādas projekta izplatīšanas iespējas savā, kā arī citās Eiropas Savienības valstis. Koordinatori sniedza informāciju par projekta pozitīvo ietekmi uz skolotājiem, skolēniem un vecākiem. Notika darbs pie projekta rezultātiem: mājaslapas, e-grāmatas

noformējuma un saturs, video sižeta par projekta gaitu un skolēnu anketēšanas rezultātiem. Sekot projekta gaitai un aktivitātēm, kā arī apskatīties projekta rezultātus var projekta mājaslapā: <https://smileserasmus.wixsite.com/smiles>.

Apliecinot latviešu viesmīlibu, 13.maijā sanāksmes dalībnieki tika sagaidīti Rīgā un visi bija patīkami pārsteigti par zirgu izjādi Gulbenes novada "Purenēs", kur guva iespēju baudīt Latvijas dabu, atrodoties tālu prom no pilsētām, zirga mugurā apskatot burvīgās lauku ainavas, plašos laukus, mežus un mazos lauku celiņus.

Pirmais rītā, 14.maijā, projekta dalībnieki skolā tika sagaidīti ar muzikālu sveicienu un skolas direktore Ineses Paideres uzrunu, stāstījumu par skolu un video filmu par Latviju. Pēcpusdienā notika izzinoša ekskursija Alūksnē gida pavadībā, brauciens ar plostu pa Alūksnes ezeru, tika apmeklēts Dabas muzejs "Vides labirinti", Stāmerienas pils un Stāmerienas Sv. Aleksandra Ļeņvska pareizticīgo baznīcu.

Otrdienas (15.05.) rītā sanāksmes dalībnieki devās uz novada domi vizītē pie Balvu novada domes priekšsēdētāja Aigara Pušpura. Vizītes laikā dalībniekus iepazīstināja ar Balvu novadu. Pēc tam sekoja ekskursija uz blakus novadiem, projekta dalībnieki iepazīnāja Latvijas vecāko pilsētu Ludzu, kā arī Rēzekni un Aglonu. Aglonā tika apmeklēts "Maizes muzejs", kur dalībniekus iespējotu stāstījums par maizes vēsturi, uzturētību, rudzu maizes gatavošanu pēc sentēvu metodēm, maizes degustācija, zāļu tēja ar medu.

Trešdien (16.05.) Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni iepriecināja ar saviem

priekšnesumiem noslēguma koncertā. Ar mūsdienu dejām uzstājās grupas "Terpsihora" un "Di-dancers" dejetāji, kā arī tautu deju kolektīvs "Purenīte". Ar dziesmām priecēja skolas ansamblis un koris. Koncerta noslēgumā deju kolektīvs "Purenīte" iemācīja sanāksmes dalībniekiem deju "Cūka driķos".

Apzinoties, ka tā bija pēdējā tikšanās projekta laikā, ārkārtīgi grūti bija atvadīties no projekta dalībniekiem, jo šo divu gadu laikā

bijām kā viena liela, draudzīga ģimene. Milzīgs paldies visiem projektā iesaistītajiem skolotājiem, skolēniem, vecākiem, skolas vadībai par ieguldīto darbu, lai sasniegtu projekta mērķus un ištenotu uzdevumus. Īpašu paldies gribas teikt skolas direktorei Inesei Paiderai, kura bija šī projekta iniciatore un atbalstītāja.

*Jauku vasaru vēlot,
projekta koordinatore Irīna
Krišošējeva
Lappusi sagatavoja Z.Logina*

Vēršukalna muzejam meklē jaunu vadītāju

Paliek "Mežābeles" un milzīgs darbu plāns

Vilakas novada pašvaldība izsludinājusi vakanci – aicina pieteikties Susāju pagasta kultūrvēsturiskās lauku sētas vadītāja amatam. Tas nozīmē, ka līdzšinējais ilggadējais vadītājs šo darbu nolēmis atstāt. Līdz šim Vēršukalnā notika aktīva sabiedriskā dzīve, un arī tagad maija nogalē te brauc ciemiņu grupas, kuras ar stāstījumu un lauku gardumiem turpina iepriecināt ALDIS PUŠPURS. Ko viņš nolēmis mainīt savā dzīvē un kāpēc, - saruna ar Aldi pašu.

Kas notiek muzejā maija nogalē, kad grāssies atstāt darbavietu pavism?

-Sakārtoju telpas, pārskatu lietas, plauju zāli, stādu puķes un uzņemu tūristu grupas, kuras pieteikušās. Oficiāli nodošu šo ipašumu un būšu brīvs no darba pienākumiem Vēršukalnā. Protams, man ir nelielas bažas, vai turpmāk te viss saglabāsies, vai nepazudīs, piemēram, bagātīgais dāvināto grāmatu klāsts. Grāmatas tagad lasa retais.

Izsludināts konkurss uz šo vakanci. Vai, Tavuprāt, atradīsies cilvēks, kurš godam spēs turpināt darbu kultūrvēstures muzejā?

-Es tādu sievieti pazistu. ļoti zinoša, darbīga, viņu aizrauj šī joma, taču baidos, ka tomēr nepieteiksies šai vakancei. Mana vēlme, lai šī māja nepazustu, lai nestāvētu aizslēgtām durvīm, lai te viss darbotos un notiktu. Bet prasība pretendentam cept maizi izklausās pārspilēta. Nav iespējams atkārtot un kopēt iepriekšējā vadītāja stilu. Labāk lai to nemēģina. Atnāks taču gluži cits cilvēks, un arī viņa darbības rokrakstam jābūt citādam. Protams, var cept maizi, vārīt putru vai darīt ko citu, bet tas viss jāizdomā pašam. Būs interesanti redzēt, kas turpmāk darīs arī visus pārējos darbus kā telpu kopšana, trauku un netīro galdautu mazgāšana, zāles plaušana un tamlīdzīgi. Mans uzskats, ka mazā lauku sētas muzejā visu var padarīt pats muzeja vadītājs.

Vienmēr esī teicis, ka šīs mājas iekārtošana, pārveršot to muzejā, bijis sirdsdarbs. Nebūs žēl atstāt?

-2002.gadā nomira Vēršukalna mājas pēdējā saimniece. Viņiem nebija bērnu, un paredzot, ka īpašums varētu aiziet postā, gribējās to iegūt un saglabāt. Māja, protams, bija veca, taču ar labu jumtu, arī vieta pievilcīga. Ir pat Susāju pagasta lēmums par Vēršukalna muzeja izveidi. Pirmās aktivitātes te sarīkoja Mieriņu ģimene un bērni 2003.gadā, kad notika bērnu vasaras nometne. Pēc tam gan dabūju *pa mizu*, jo nebija saskaņojuma ar vajadzīgajām iestādēm. Man pašam pirmsākumos nebija arī nojausmas, kas mājā varētu notikt turpmāk. Mazliet žēl, ka mājas atjaunošanas gaitā zudībā aizgāja bijušo saimnieku lietas. Tagad tās varētu būt skatāmas muzeja materiālu klāstā. Susāju pagastam nebija savas vietas kultūras pasākumiem, tādēļ arī radās doma, ka organizēsim tos Vēršukalnā. Notika ciemu salidojumi, rajona izbraukuma pasākums, pēc tam pensionāru vakari, ražas svētki, kad Anna Strupka izcepa maizi. Ideju cept Vēršukalnā maizi izteica Ruta Cibule. Nojaucām veco krāsns un pāris dienu laikā mājas otrās puses istabā uzmūrēja lielo maizes krāsns. Mācījos tajā izcept maizi. Pirmie remontdarbi notika par Susāju pagasta un LAD projekta naudu. Vēlāk radās ideja par jaunas drēbju klēts celtniecību, uzbrūvēja arī estrādi.

Tev patīk vērot dzīvi, saglabāt kultūrvēsturiskas lietas, pierakstīt dzīvesstāstus. Kas tagad uz sirds?

-Esmu patālu no ciemtiem tūrisma objektiem, varbūt ar laiku kas mainīsies, bet patlaban man ir lielas bažas par mūsu lauku nākotni. Cītīgi klausos Latvijas Radio un no prāta neiziet pārtikuša, gados pajauna uzņēmēja teiktais. Viņš jautāja: "Cik ilgi vēl Latvijas valdība grūdīs naudu tajos laukos?" Zinot, kas notiek ciemos, kā cilvēki pūlas, kā strādā, kā censās rast dzīvesprieku... un tāda attieksme. Atceros telefona sarunas ar tēva brālēnu no Kanādas, kurš vienmēr jautāja, kas notiek Kupravā, vai tur kas mainās? Viņu interesēja sava dzīmtā puse. Kaut ko jau es viņam stāstīju, bet patiesībā gribējās kliegt: ar Kupravu taču ir cauri, nekā vairs nav! Viņš nespēja saprast, kā pēc divdesmit gadiem, atgūstot brīvību, nav labu pārmaiņu. Laukos nav vairs daudzu māju, cilvēki izmirst, dzīve mainās. Taču brīvas zemes gan vairs neatrodas, jo lauksaimnieki zemi izpērk, iznomā, notiek pat zināms cīniņš.

Baidos, ka arī pasākumi Vēršukalnā vairs neizdosies, jo vienkārši nav cilvēku, nebūs, kas te nāk. Te bija un paliks tās kuplās pensionāru balles, uz kurām tantes nāca košās kleitās un saskrullētiem matiem. To tanšu vairs nav. Patiesām žēl, ka laiks tā aiziet un paņem visu sev līdzi zudībā. Agrāk cilvēki bija vienoti, viņiem gribējās būt kopā, patika ballēties. Vairs tā nenotiek.

Dara to, kas patīk. Vēršukalna kultūrvēstures muzeja iekārtošana ir un paliks Alda Pušpura sirdsdarbs, veikts ar viņa atbalstītāju un atsaucīgu vietējo cilvēku līdzdalību. Paša lielākā vēlme – lai muzejs arī turpmāk dzīvotu aktīvu sabiedrisko dzīvi, lai tā durvis būtu atvērtas apmeklētājiem un tur notiktu pasākumi.

Vai pats arī izjūti, ka pieleic punktu svarīgam dzīves posmam savā mūžā?

-Jā, man ir laba sajūta - kaut kas dzīvē noslēdzies. Man patīk tas, ko daru, patīk abas lauku sētas, kur dzīvoju un strādāju. Tās ir pareizi - ar senču zināšanām - uzbūvētas mājvietas. Tāpēc ir laba aura, un to sajūt cilvēki. Arī grīdu slīpētājs, kurš braukā pa Latviju, atzina, ka "Mežābeles" ir laba vieta dzīvošanai. Bet Vēršukalna mājā rīkstniece atzina, ka visas āderes iet tā, ka var gulēt visur, jo netraucē cilvēkiem. Vienīgā slīktā vieta muzeja istabā tā, kur bijušo saimnieku dzīves laikā gulējis radinieks Donāts. Varbūt tāpēc viņš arī bijis tik nejausuns un raksturā negants, kā Donātu atceras pēc nostāstiemi un liecina vēstules.

Vienmēr esī sekojis līdzi aktivitātēm, politikai. Ko teiktu - vai valstsvīri mīl savu tautu, no kuras "izspiež" nodokļu nastu?

-Pirmkārt, viņi neko nesajēdz, un man patīk šis trāpīgais apzīmējums. Otrkārt, par mīlestību viņi gan runā, taču tas ir skaists lozungs, kas labi izklausās. Lai mīlētu, ir jābūt zināšanām un priekšstatam, kas notiek arī tādos Susājos un Kupravā. Valstī domā tikai, kur ņemt naudu, un izgudro pilnīgi nesaprota mas lietas kā daudzinātais OIK elektroenerģijas lietotājiem. Un kā vispār apsaimnieko valsts naudu – mati ceļas gaisā! Protams, mēs varam tikai pabļautīties mājās pie virtutes galda, jo nav cerību, ka no mūsu neapmierinātības izpausmēm kaut kas arī mainīsies. Kas atliek? Katram darīt savu darbu, veikt pienākumus, kādi mums ir, un baudīt savus augļus. Ja cilvēks ko dara, tad neizbēgami rodas arī kādi panākumi.

Tad jājautā, ko pats darīsi, aizgājis no oficiālā darba?

-Man ir "Mežābeles" un milzīgs darbu plāns, kuram nespēju tikt līdzī. Man ir iekārtots apskates objekts ar iespēju atpūsties, nakšņot un iepazīt kultūrvēsturisko bijušā Balvu rajona mantojumu. Protams, akcents šajā lauku sētā ir mežsaimniecības lietas, jo tā ir mana sirdslieta, bet ir arī citas ekspozīcijas - audumi, koks, keramika. Turpināšu uzņemt ciemiņus, kuri visu laiku piesakās un vēlas ierasties. Protams, būs arī kāds lauku gardums.

Tu esi interesants stāstnieks, turklāt vēl vāri zupu, cep maizi un cienā viesus. Vai tas nav apnicīgi un neiztukšo pašu?

-Tā nav! Ir tik daudz pārsteigumu, ka pašam prieks. Kaut vai reize, kad sestdienā iebrauca *glauns* autobuss, no kura izkāpa arī uzkrītoši pamanāma tante gados pāri deviņdesmit.

Viss viņu interesēja, uzdeva daudz jautājumu, uzkāpa pat augšā pa kāpnēm. Man bija divaina sajūta, ka esmu viņu jau saticis. Izrādījās, pie manis ciemojās Botānikas katedras vadītāja profesore Ella Muižarāja, ko pazinu studiju gados Jelgavā. Bet tas bija tik sen.

Joprojām brauc ar velosipēdu?

-Protams! Ieminējos ģimenes ārstei, vai nevajadzētu pārbaudīt sirds veselību, un viņa smējās. Kāda vēl pārbaude, ja es regulāri pārvietojos ar velosipēdu. Kad braucu ar mašīnu pagasta laikā, mani nosūtīja uz veloergometriju. Sāku mīt šos pedāļus, aparātūra sāka pīkstēt, spuldzītes mirgot, un mani uzreiz apstādināja. Mediķe teica,- tā, redz, ir, kad priekšnieki sēz pie galda un brauc tikai ar mašīnām.

Bet kā iztikt, ja ir vajadzība atbraukt uz Balviem vai uz Rīgu?

-Mulķīgs jautājums. Cilvēkiem vajag pirkst biljetes un braukt ar maršrutu autobusiem. Kā citādi uzturēsim sabiedrisko transportu? Un ir jau vēl kāds ieguvums. Kad autobusā daudz cilvēku, izskan sarunas, caur kurām nepastarpināti var dzirdēt cilvēku neviltotus viedokļus, atziņas, domas. Tas ir tas, ko patiesībā domā tauta. Brauciens uz Rīgu dod iespēju ar paziņu izrunāties par to, kam citreiz nekad nebūtu laika.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Esi draugos ar savu sirdi

Veselības diena Rugājos

Rugājos notika Sirds veselības diena ar devizi "Zini savus riskus". Iedzīvotājiem bija iespēja paplašināt zināšanas veselības jautājumos, noklausoties interesantu jaunā ārsta rezidenta stāstijumu, kā arī uzdot personīgus jautājumus. Pasākumu koplināja medicīnas darbinieces, kurus piedāvāja iespēju atnākušajiem bez maksas pārbaudīt sirds veselības skaitlus un uzzināt, ko tie liecina par iespējamajiem riskiem.

Ārsts rezidents Kristaps Šablinskis savai lekcijai bija izvēlējies motivējošu saukli "Kā būt draugos ar savu sirdi?". Stāstijumu viņš iesāka ar visai sliktām ziņām. Proti, pētījuma rezultāti, veikti attīstītajās pasaules valstis, kur iekļauta arī Latvija, atklājuši, ka mūsu Latvijā iedzīvotāji dzīvo visīsāko mūžu. Bez tam starpība mūža ilgumā sievietēm un viršiešiem atšķiras par desmit gadiem, un tas ir būtiski. Sievietēm tie ir 79 gadi, bet viršiešiem - tikai 69 mūža gadi. Pētījums akcentēja arī, ja uz pusi samazinātu smēķētāju skaitu un alkohola patēriņu, vidējais dzīves ilgums Latvijā palielinātos vēl par vismaz gadu. Ja būtu vairāk naudas veselības aprūpei, šis skaitlis palielinātos vēl par kādiem mēnešiem. Un vai tad mēs negribētu dzīvot iespējami ilgāk?

Nekad nav par vēlu pievērst uzmanību savai veselbai. Bet vislabāk – savlaikus apzināties iespējamos riskus un cesties tos novērst vai arī sākt ārstēšanu, parādoties pirmajiem slimības simptomiem. Šoreiz akcents par sirdi, cilvēka organismā motoru, kas neatslābis pumpē asini.

Sirds un asinsvadu slimības diemžēl iepēm vienu no pirmajām vietām slimību statistikā visā attīstītajā pasaulē. Latvijā tās ir visizplatītākais nāves cēlonis. 2016.gadā sirds un asinsvadu slimību dēļ no dzīves šķirās aptuveni 16 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju. Raksturīgi, ka šīs slimības cilvēkiem attīstās palēnām gadu laikā. "Tā ir labā ziņa, jo tas nozīmē, ka šīs saslimšanas varam ieraudzīt, atpazīt un novērst," teica ārsts.

Kas ir sirds? Sirds būtībā ir muskulis, kas ritmiski saraujas. Tā izmērs – aptuveni divu rokasspiedienā savienotu roku apmērs. Miera stāvoklī tā saraujas aptuveni 60 - 75 reizes minūtē. Cilvēks to sajūt kā pulsa sitienus, ko pats var pārbaudīt. Katru dienu mūsu sirds pārsūknē 7,2 tonnas asīnu. Iedomājieties – cik visā mužā!

Kas ir holesterīns? Ľoti svarīgs rādītājs, kura skaitlus jāzina un jāseko tiem līdzi. Holesterīns nogulsnējas asinsvadu sieniņās, bet tam nav tikai sliktā funkcija. Tas veic arī labo darbu, jo palīdz nodrošināt dzīvības procesu norisi. Lielāko holesterīna daļu ražo pats organismš – aknas, un tikai pavisam neliela tā daļa rodas caur uzturu. Būtu jāapanāk, lai organismā iespējami vairāk būtu 'labā' holesterīna, jo tas

Interesanta lekcija. Dr. Kristaps Šablinskis lekcija bija viegli uztverama un, gribas ticēt, iedzīvotājus, kuri to noklausījās, iedvesmoja pa īstam *draudzēties* ar savu sirdi un nedarīt tai pāri.

mazinās 'sliktā' ietekmi, un cilvēks būs veselāks.

Kas ir triglicerīdi? Tauki, ko uzņem galvenokārt ar pārtiku un kurus organismā izmanto enerģijas ieguvei. Ja analīzi rādītāji apliecinā, ka organismā ir paaugstināts holesterīna vai triglicerīdu, vai visbiežāk abu līmenis, ārsti konstatē dislipidēmiju – slimību, kad ir izmainīts tauku (lipīdu) sastāvs cilvēka organismā. Tas savukārt nozīmē, ka pastāv augsts aterosklerozes risks.

Izplatītākās slimības

Hipertensija. Normālie asinsspiedienas skaitļi visa vecuma iedzīvotājiem ir 120/80 mmHg. Asinsspiediens virs 140/90 mmHg jau ir paaugstināts, un tā ir slimība. Ja to neārstē, veicina vai izraisa koronāru sirds slimību, infarktu vai arī insultu. Turklāt hipertensija bojā visas cilvēka orgānu sistēmas.

Ateroskleroze. Viena no visbiežākajām hroniskajām asinsvadu slimībām. Tā slēpjās zem daudziem nosaukumiem kā miokarda infarkts, koronārā sirds slimība, insults, jo tās ir aterosklerozes sekas. Tā izpaužas kā taukiem līdzīgu vielu, galvenokārt holesterīna, nogulsnēšanās asinsvadu sieniņās. Ar laiku nogulsnēšanās notiek daļēji vai pat pilnīgi, *aizķepinot* asinsvadus. Sākotnēji cilvēks neko nejūt un nav sūdzību, bet ar laiku var iedzīvoties ļoti nopietnās saslimšanās, kas beidzas ar nāvi.

Labākie ārsti prot slimību novērst, viduvējie – ārstē, tai sākoties, bet sliktie – ārstē tad, kad slimība jau pilnā plaukumā.

(Sena ķīniešu atziņa, ko akcentēja jaunais kardiologs)

IESPEJĀ PĀRBAUDĪTIES. Pēc lekcijas bija iespēja izmērit asinsspiedienu un pulsu, noteikt holesterīna un cukura līmeni asinīs, kā arī saņemt ieteikumus savas veselības turpmākai uzlabošanai.

Sirds veselības skaitļi. Šos skaitlus jāzina un jāseko līdzi, regulāri pārbaudot savas sirds veselību.

Sirds veselības skaitļi

- * **Asinsspiediens ir 120/80 mmHg**
Par paaugstinātu tiek uzskatīts asinsspiediens virs 140/90 mmHg.
- * **Pulss miera stāvoklī ir līdz 70 sītieniem minūtē**
Par pāātrinātu sirdsdarbības frekvenci miera stāvoklī tiek uzskatīts pulss virs 75 sītieniem minūtē.
- * **Holesterīns ir zem 5,0 mmol/l**
- * **triglicerīdu līmenis ir zem 1,7 mmol/l**
- * **ZBLH līmenis ir zem 3 mmol/l**
- * **Cilvēkam ar kādu no sirds un asinsvadu slimībām, ZBLH līmenim ir jābūt zem 1,8 mmol/l.**
- * **Kermēna masas indekss ir 18,5 – 24,9**
Formula: KMI = svars (kg) : augums (m)²
Jums ir lieka kermēna masa, ja: **KMI = 25 – 29,9**
Jums ir aptaukošanās, ja: **KMI > 30**

Stenokardija.

Aizsērējuši asinsvadi traucē sirdij vajadzīgo asins plūsmu. Sirds turpina strādāt, bet *bada* rezultātā veidojas sāpes, ko cilvēks sajūt kā plēsošas vai žņaudzošas krūšu kurvī, retāk arī žoklī, rokās, plecos. Sāpes izpaužas specifiskos gadījumos – pie fiziskas slodzes vai arī stresa situācijās, kad valda satraukums. Atpūšoties sāpes pāriet.

Ja stenokardiju ignorē un neārstē, var sagaidīt nākamo nopietno soli – miokarda infarktu.

Infarkts. Ľoti nopietns sirds muskuļa bojājums, ko rada sirds artērijas nosprostošanās, piemēram, trombs. Daļa sirds muskuļa nesanēm asins apgādi un atmirst. Tas jau ir dzīvībai bīstams stāvoklis, nekavējoties jāsauc *ātrā* palīdzība. Latvijā ik gadu ar infarktu mirst 1200 cilvēku.

Sirds mazspēja. Veidojas pie sirds funkcijas traucējumiem, kas izraisa sirds muskuļa nespēju sūknēt asinīs atbilstoši audu vajadzībām. Visbiežāk izpaužas pie fiziskām aktivitātēm kā elpas trūkums, izteiks nogurums, kāju pietūkums, pāatrināta sirdsdarbība.

Insults. Pēkšņs smadzeņu bojājums, kas rodas asinsvada nosprostojuma vai arī plīsuma dēļ. Dzīvībai bīstama situācija. Kā atpazīt šo nopietno saslimšanu, redzot, piemēram, uz ielas pakritušu cilvēku? Palūdziet viņu pasmaidīt un vērojet seju. Ja tā ir nesimetriska, noslīdējis lūpu kaktiņš, nekavējoties izsauciet *ātrus*. Ja nav īstas pārliecības, palūdziet uz priekšu izstiept un paturēt abas rokas. Ja būs insults, viena roka neklausīs. Vēl svarīga pazīme – cilvēks nevar parunāt, kaut ko nesakarīgu šūpst. Visās šajās situācijās steidzami jāizsauc *ātrie*.

Rugāju novada domē

Iecelē direktora vietas izpildītāju

Janvārā sākumā Rugāju novada dome saņēma Eduarda Stalidzāna iesniegumu ar lūgumu izbeigt darba attiecības, atbrīvojot viņu no Eglaines pamatskolas direktora amata ar šī gada 17.jūniju. Novada dome rīkoja konkursu, izsludinot šo vakanci un aicinot pieteikties pretendēntus. Notika pat divi konkursi uz šī amata vietu, kuros, kā apstiprināja novada Izglītības pārvaldes vadītāja Biruta Berkolde, nepieteicās neviens pretendents. Viņa gan nekomentēja, kāds tam varētu būt izskaidrojums. Pārvaldes vadītāja atzina, ka acīmredzot novada dome pēc laika turpinās konkursu, līdz izdosies atrast skolai direktoru.

Novada domes deputāta Laura Krēmera atziņa, ka šis fakts apstiprina, ka arī konkrētās skolas pedagogi neviens nav vēlējies uzņemties atbildību un rūpes par savas skolas likteni. Piesakoties konkursam un kļūt par vadītāju bija reāla iespēja ar mērķi kaut ko mainīt un uzlabot skolas darbībā. Daudz vieglāk, kā teica deputāts, ir kritizēt un vainot valdību, ja

nākas lemt par kādas skolas likteni vai pat cietslēgšanu. Protams, skola bez direktora nevar pastāvēt un agrāk vai vēlāk Eglaines pamatskolai viņš būs jāatrod.

Domes sēdē pieņemts lēmums ar šī gada 18.jūniju par Rugāju novada Eglaines pamatskolas direktora vietas izpildītāju iecelt Ilzi Burku. Viņa strādā šajā skolā, ir direktora vietniece izglītības jomā un arī skolotāja.

Izveido jaunu amata vienību

Izdarīja grozījumus novada domes amata vienību un amatālgū sarakstā. Izveidota jauna amata vieta – personas datu aizsardzības speciālists ar 0,2 likmi un papildus atalgojumu. Šos pienākumus veic juridiskās un vispārējās nodalas vadītājs Guntars Pipurs, kurš ieguvis sertifikātu, pirms tam apmeklējot kursus un nokārtojot eksāmenu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Latvija - kūdras lielvalsts

Naudaskalna purvā darbs rit pilnā sparā

Pieturoties siltam un saulainam laikam, kūdras purvos sākusies *melnā zelta ieguves sezona*. Pilnā sparā darbs rit arī Naudaskalna purvā Balvu pagastā, ko izstrādā uzņēmums SIA "BalviFlora". "Strādājam kopš aprīļa beigām. Šogad sezona sākusies veiksmīgi," saka SIA "BalviFlora" valdes loceklis IVARS ZAHĀRĀNS.

Ko varat teikt par aizvadīto sezonu? Kāda tā bija kūdras ieguvējiem?

- Ľoti smaga. Kūdriniekiem tā bija tāda pati kā laukaimniekiem, kuri ilgstošo lietavu dēļ neiegrova cerēto ražu, tikai par kūdrinieku problēmām neviens nerunāja. Kurzemes pusē kūdras vākšanā situācija nebija tik sarežģīta kā Latgalē, jo tur lietus nolija mazāk. Bet Latgale pludoja, tostarp arī purvi. Kaut ko jau ievācām, bet finansiālā ziņā aizvadītā sezona vairāk atsauksies uz šo gadu - neizdarītais, nepaspētais pagājušā gada rudenī. Arī ziema bija smaga. Galvenais bija saglabāt darbiniekus, lai būtu, kas strādā pavasarī. Kopā ar īpašniekiem no uzņēmuma puses darījām visu, un, domāju, mums izdevās. It kā nevienu neatstājām bez iztikas līdzekļiem, meklējām kaut kādus darbiņus, kaut kādus variantus, lai strādnieki varētu pastrādāt un sagaidīt jauno sezonu. Uzņēmumā SIA "BalviFlora", kas mūspusē saimnieko Naudaskalna un Litenes purvos, nodarbināti ir vairāk nekā 40 strādnieku. Kādi pamainās, daži aiziet, daži atnāk no jauna, bet pamatkodols saglabājas gadu no gada.

Teicāt, ka šogad sezona sākusies veiksmīgi un purvā strādājat kopš aprīļa beigām. Ir cerības

nokavēto atgūt ar uzbiju?

- Bija lietas, ko nevarēja darīt aprīļa beigās, bet jebkurā gadījumā siltais laiks maijā deva to, ka viss ir pozitīvāk nekā iepriekšējos gados. Vācam kūdru, viss notiek! To, ko nepaspējām pērn, darām tagad. Protams, silta un sausa vasara kūdriniekiem dod cerību, bet arī laba vasara var ietekmēt tirgu, iespējama kūdras pārprodukcijs, kas var atstāt ietekmi uz produkcijas cenām. Bet bizness ir bizness, tāda ir dzīve! Mēs esam pakļauti gan laika apstākļiem, gan cenu svārstībām.

Sezonas darbā nemiset arī skolu jauniešus?

- Pašreiz izskatās, ka jauniešiem būs darbs gan jūnijā, gan pārējos vasaras mēnešos. Sezonas darbam pieteikušies pie tiekami daudz jauniešu, vai visiem spēsim nodrošināt darbu, ir vēl jautājums. Pērn interese par darbu kūdras purvā nebija tik liela, šogad tā ir krietni lielāka. Bērni, kuri grib strādāt, noplīnīt, kas nāk pie mums ar konkrētiem mērķiem, strādā labi. Būtībā par skolu jauniešiem lielu sūdzību nav. Protams, jaunieši ir dažādi. Vieni grib strādāt paši, otriem vecāki grib, lai viņi strādā, - šajā gadījumā tas rezultāts varbūt nav tik labs. Katrā ziņā par jauniešiem neko slīktu teikt nevar. Mēs sadarbojamies un sastrādājamies itin labi.

Atgādiniet, kāds ir kūdras ieguves process?

- Vispirms jau process sākas ziemā, kad kūdras laukus sagatavo kūdras ieguvei. Galvenais purvā ir dabūt projām liekos ūdeņus. Viss notiek pēc izstrādāta projekta. Purvā ir kartu grāvju un novadgrāvju sistēma. Tie visi jāuzturt, grāvjiem jābūt iztīrikiem. Nākamais etaps ir kūdras lauku planēšana un kūdras griešana, kam seko roku darbs, kur mēs pieņemam cilvēkus sagrieztas kūdras pārkraušanai. Kūdra ir jāpārkrauj

divreiz. Trešo reizi šogad nācās pārkraut pērn jau divas reizes pārkrauto kūdru, jo kūdras *piramidas* lielā mitruma dēļ vienākārti apgāzās. Purvā iegūstam divu veidu kūdru - gabalkūdru un frēzkūdru. Frēzkūdras lauki tiek frezēti, rušināti un ar speciālām mašīnām kūdra tiek savakta.

Vai uzņēmums n e p l ā n o paplašinātis?

- Strādājam 15 gadus, un pagaidām nekas neliecina, ka resursi iet uz beigām. Droši vien strādāsim tikpat ilgi vai vēl ilgāk, lai gan visas platības apgūtas. Ir arī atsevišķas vietas, kas jau izstrādātas. Jāsaka tā, ka nosacīti ejam dziļumā. Rēķinām, ka vidēji gadā visā platībā centimetrus 10 kūdras novācam. Pērn šis skaitlis bija krietni vien mazāks. Viennozīmigi. Tehnoloģijas tik strauji nemainās. Visu nosaka tas, cik ir Saulainu dienu, no tā arī atkarīgs ieguves kūdras ieguves apjoms. Gabalkūdru eksportējam *pa tiešo*, bet frēzkūdru pārstrādājam un paši fasējam. Gandrīz visu iegūto kūdru eksportējam. Daļu kūdras savas produkcijas ražošanai pērk arī kūdras pārstrādes uzņēmums SIA "Florabalt", iegādājas zemnieki, mazdārziņu īpašnieki, tomēr galvenais noleta tirgus ir un paliek eksports.

Jūs vadāt un organizējat darbus arī Litenes purvā. Ar ko purvi atšķiras?

- Pērn situācija Litenes purvā salīdzinoši bija pat labāka nekā Naudaskalna purvā. Tur lietus lija mazāk, Latvijas pierobežu lietavas skāra vairāk. Bet tas bija izpētums. Parasti situācija ir labāka šeit - purvs lielāks, līdz ar to kūdra labāk žūst, tur apkārt mežs, arī purvs mazāks.

Sabiedrībā sāk runāt par izstrādāto purvu atjaunošanu. Notiek pirmie mēģinājumi. Kā uz to raugāties Jūs?

- Purva rekultivācijas veidu nosaka pašvaldība - purvu renaturalizē vai izvēlas citu veidu (piemēram, apmežošanu). Ja no dabas kaut ko ķemam, tad kaut kas tai ir arī jādod atpakaļ.

Organizē darbu. SIA "BalviFlora" valdes loceklis Ivars Zahārāns uzņēmuma darbu organizē gan Naudaskalna, gan Litenes purvos.

Strādā tehnika. Naudaskalna kūdras purvā strādā dažāda kūdras ieguves un transportēšanas tehnika.

Kūdras lauki. Naudaskalna kūdras lauki no rīta un saulē izskatās iespaidīgi.

Krauj gabalkūdru. Jānis Jermacāns Naudaskalna kūdras purvā strādā jau vairāk nekā desmit gadus. Viņš uz darbu brauc no Vectilžas. Virrietis bijis bezdarbnieks, līdz atradis darbu šeit. "Jānis gabalkūdru krauj vispareizāk un visskaistāk. Tam ir nozīme, jo tad kūdra labāk un ātrāk arī iizzūst," strādnieku uzslavē Ivars Zahārāns.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Apsveicam!

Dzīves pareizākais lēmums pieņemts!

5.maijā Svētās Marijas Magdalēnas baznīcā Vecrīgā gredzenus mija un viens otram mūžigu milēstību solja ANETE KAĀNE un bijušais balvenietis ARTIS KUPRIŠS. Jauno pāri dzīvē ievadīja ļoti tuvi un miļi draugi – bijušais balvenietis Ingus Supe ar sievu Lauru Žukovsku-Supe.

Artis un Anete ir pāris ar pietiekami ilgu kopā būšanas stāžu - viņi pirmoreiz viens otru ieraudzīja pirms vairāk nekā deviņiem gadiem. Anete vēl šodien atceras, ka tas bija 2009. gada februāris un ļoti sniegots rīts. Viņai bija sarunāta darba intervija uzņēmumā, kurā darbojās arī Artis, taču diena iesākās ne pēc labākā scenārija. Anete kavēja, turklāt vēl sajauca adresi, līdz ar to kavēja vēl vairāk, zvanīja un atvainojās, ka būs vismaz 10 minūtes vēlāk. "Ārā sniga sniegs, mana frīzūra bija drausmīga, make-up droši vien arī viss notecējis, mētelis apsnidzis un aplipis ar sniegu. Vienubrīd jau pieļāvu domu, ka uz interviju neiešu. Tomēr prātā atkāpšanās variantu nodēvēju par glēvulību, tādēļ devos vien pareizās adreses virzienā. Ienākot telpā, mani sagaidīja viņš – Artis! Puisis piedāvāja siltu tēju, un es nodomāju: "Cik smukīš! Es gribētu, lai viņš ir mans draugs", un pēc tam nodomāju: "Cik stulbi, ka vispār tādas domas nāk galvā", un pie sevis pasmējos. Mani pieņēma darbā un nosēdināja ar Arti muguru pret muguru. No viņa vibrācijām un jocīgās mulsuma sajūtas, kas mani pārņēma, mana mugura karsa katru dienu. Man patika Arta akcents, ko atpazinu uzreiz. Un tā sākās sarunas par Latgali, manu tēvu un vecmāmiņu Annu Kalāni, kura arī ir no Balviem. Bieži Artis kaut ko nemācēja - citreiz power point, citreiz kādu angļu vārdu. Mēs bieži braucām runāt ar investoriem, kas bija angļi vai francūzi, un Artis nēma mani līdzi tulkot. Kolektīvs, kurā bija gandrīz tikai meitenes, sāka runāt un mums pievērsta uzmanību, it sevišķi pēc tam, kad braucām tikties ar investoru uz viesnicu. Kad visi jautāja, uz kurieni braucam, Artis atjokoja, ka uz viesnīcu. Ar to arī pietika, lai sāktos stāsti par to, ka Artim patīk Anete," par savu iepazīšanos ar nākamo viru stāsta Anete. Tad Artis aizgāja no darba (ne šī iemesla dēļ), un Anetei kļuva mazliet vientulji. Vienreiz viņa Artim piezvanīja *saistībā ar darbu*, kas bija tikai iespēja. Pēc sarunas jaunieši sazvanījās biežāk, un vairs ne tikai par darbu, līdz Artis piedāvāja abiem dibināt uzņēmumu un strādāt kopā. Anete piekrita, un pēc neilga laika viņi jau dzīvoja kopā.

Tikpat labi, cik Anete, arī Artis atminas abu pirmo satikšanās reizi. Viņa patiešām nokavēja darba pārrunas, bet, kad ieradās uzņēmumā, Anetes galvu *sildīja* balta sniega cepurīte, zaļā ziemas mēteļa galus rotāja saveltas sniega bumba, kādas var rasties, tikai brienot pa biezām sniega kuponām. Straujā elpa nepārprotami vēstīja par to, ka viņa jutās satraukta par nokavēšanos. "Vienīgais, ko tajā brīdī varēju darīt, bija pasveicināt Aneti ar smaidu, lai noņemtu uztraukumu, un piedāvāt siltu tēju, ierādot vietu pie galda, kur notiks sarunātā intervija ar nodaļas vadītāju. Pēc dažām dienām nodaļas vadītāja kompānijas komandu iepazīstināja ar jauno kolēgi un nosēdināja Aneti tieši aiz manas darbavietas. Līdz ar to sēdējām viens otram blakus ar mugurām... Eja starp galdiem bija diezgan šaura, tāpēc krēsls, uz kuriem sēdējām, atradās diezgan tuvu," stāsta Artis. Komunikācija ar jauno kolēgi uzreiz izvērtās raita un viegla (Anetei ar cilvēkiem tāda esot vienmēr). Artis pats bija pārsteigts par to, cik viegli un patīkami tā attīstījās, tāpēc ilgi nebija jāgaida, kad no kolēgiem sāka parādīties dažādi sīki jociņi, kādus visbiežāk var dzirdēt skolas jaunākajās klasēs... "Tā mani sāka parādīties vēl nepazīstamas sajūtas, un es ar sevi sarunāju, ka nepretošos tām, atmetušu savu ego un ļaušos visam. Kaut gan pats tobrīd laikam nenojautu, kur tas viss aizvedīs," teic Artis.

Bet aizveda tas viss līdz Anetes un Arta baltākajai un skaistākajai dienai – kāzām, kas bija piedzīvojumiem bagātas. Jaunlaulātie pabija romantiskā fotosesiju. Baltajā kāpā pie jūras, skaistā vietā mežā ēda pusdienas, brauca ar laivu pa Baltezeru, līdz nokļuva līdz baznīcas emocionālajai laulību ceremonijai. "Visa diena izvērtās skaistām un aizkustinošām emocijām bagāta, un bija ļoti liels prieks būt kopā ar milīiem, tuvem cilvēkiem. Sajūtas pēc laulībām ir brīnišķīgas, jo šim solim briedām deviņus gadus. Līdz ar to prieks ir dubultā. Bet pa šo laiku mūsu attiecības ir izaugušas, draugi, radi un kolēģi sadraudzējušies, tieši tādēļ kāzas izdevās tik ļoti sirsnigas. Šis ir viens no manas dzives pareizākajiem lēmumiem, pateicoties kuram esmu laimīgs!" teic bijušais balvenietis Artis Kuprišs.

Jaundzimušie

Vecāki vienojas – meitu sauks par Aneti.
12.maijā pulksten 23.53 piedzima meitenīte. Svars – 3,210kg, garums 53cm. Meitenītes vecākiem Līgai un Guntim Punduriem no Briežuciema pagasta šis ir otrs bērniņš – jaundzimušo mājās gaida lielā māsa Madara, kurai ir 1,8 gadi. "Atceros, kad gaidījam pirmo bērniņu, visi prognozēja, ka būs puika, bet piedzima meitiņa. Līdzīgi bija arī šoreiz, kaut gan par gaidāmā mazuļa dzimumu tikām skaidrībā vien trešajā

Nosauc skaistā un latvisķā vārdā - par Dārtu. 11.maijā pulksten 12.18 piedzima meitenīte. Svars – 3,440kg, garums 51cm. Meitenītes vecākiem Līvai Medonovai un Raitim Vanagam no Alūksnes šis ir pirmais kopīgais bērniņš, ģimenē vēl aug 12 gadus vecā Daniela. "Jau 16.grūtniecības nedēļā uzzināju, ka būšu mamma vēl vienai meitiņai, un pieņemu šo faktu ar prieku, jo man pats svarīgākais bija, lai bērniņš piedzimst vesels. Bet trešais gan būs puika," ir pārliecināta nu jau divu meitu mamma. Līva stāsta, ka jaundzimušajai dots ļoti skaists un latvisķs vārds – Dārta. "To izdomāju pati, bet Raitis manu izvēli tikai akceptēja. Un tas nebūt nav speciāli domāts, ka arī otrajai meitiņai vārds sākas ar burtu "D". Tā vienkārši sagadījās," teic Līva. Viņa stāsta, ka tikpat ļoti, cik paši vecāki, māsiņas ierašanos šajā pasaulē gaidīja arī vecākā meita Daniela. Tiesa gan, jaunākā māsa Danielai nelika ilgi neziņā gaidīt, jo piedzima nākamajā dienā pēc mediķu noliktā dzemdību datuma. "Uz Balviem braucām, jo no Alūksnes Balvu slimnīcas dzemdību nodaļa ir vistuvāk, turklāt nekādas sliktas atsauksmes par Balviem nebiju dzirdējusi. Un vēl mums bija ļoti laba vecmāte – cilvēks īstajā vietā. Tādu varētu vēlēties katra dzemdētāja," ir pārliecināta nu jau divu meitu mamma.

ultrasonogrāfijas pārbaudē – var teikt, gandrīz grūtniecības beigās," stāsta jaunā māmiņa. Līga teic, ka savu otro meitiņu sauks par Aneti, lai gan sākumā viņai padomā bija vārds Anna. "Man sava izvēle patika, taču pārējos šis vārds nezin kādēļ neuzrunāja. Nācās vien atkal šķirstīt vārdadienu kalendāru un meklēt piemērotāko variantu. Turklāt mums bija svarīgs viens nosacījums – galvenais, lai meitas vārdadiena neiekrit ne jūlijā, ne augustā, ne septembrī, jo šajos mēnešos gandrīz katru otro dienu kādam rados jubileja. Tā arī palikām pie Anetes," skaidro nu jau divu meitu mamma. Saistībā ar abu meitu dzimšanu Līga un Guntis stāsta par kādu interesantu sakritību. Protī, Anete nāca pasaulē septiņas minūtes pirms Mātes dienas, savukārt viņas vecākā māsa Madara piedzima nākamajā dienā pēc Tēva dienas. "Katrā savā dienā esam saņēmuši pa vienai jaukai dāvanai. Vai nav jauki?!" jautā Līga no Briežuciema.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Oranžā bumba lido grozā

Balvu Sporta skolas basketbolisti izcīna bronzu

19. un 20.maijā Jēkabpili notika Latvijas Jaunatnes basketbola līgas finālpēles. Balvu Bērnu un jaunatnes sporta skolas U17 komanda, kuras treneris ir Arnis Voika, izcīnīja bronzas godalgas.

Nacionālajā līgā U17 grupā no Austrumu reģiona piedalījās četras labākās komandas, no Rietumu reģiona - arī četras labākās komandas. Ceturtdaļfināla spēle Balvu komanda tikās ar "Rīga/Rīdzene 2" basketbolistiem un uzvarēja ar rezultātu 119:48, līdz ar to izcīnot tiesības spēlēt pusfinālā. Pusfinālā balveniešiem pretī stājās mājinieki - Jēkabpils Sporta skolas spēlētāji. Mūsējtie piedzīvoja zaudējumu ar 102:61. "Šī bija turnīra neveiksmīgākā spēle. Tās vidusdaļā viens no garākajiem komandas spēlētājiem - Armands Prauliņš - saņēma piecas piezīmes, līdz ar to komandas biedri nevarēja tikt galā ar Jēkabpils garākajiem spēlētājiem," komentēja treneris Arnis Voika. Otrajā dienā komanda gāja laukumā, lai cīnītos par bronzas medaļām. Balviem pretī stājās Rēzeknes "Ezerzeme/BJSS" komanda, kurai regulārajā čempionātā divas reizes savstarpējās spēlēs Balvi bija piekāpušies. "Pirms spēles sasaucu visus uz sapulci, kuras laikā izveidojām spēles plānu. Es kā treneris motivēju spēlētājus izcīnīt 3.vietu un noslēgt sezonu ar medaļām. Spēli komanda iesāka joti apņēmīgi, izvirzoties vadībā ar 11:0, uz ko rēzeknieši momentā reagēja ar vienas minūtes pārtraukumu. Spēlei turpinoties, mūsu sportisti mērķtiecīgi turpināja ceļu uz uzvaru. Viens no tās kardinātājiem bija Endijs Tūcis, kurš spēles pirmajās divās ceturtdaļās

iemeta septiņus trīspunktu metienus! Arī spēlei turpinoties, Balvu komanda bija pārliecinošā vadībā, un spēli mēs uzvarējām ar 73:53," gandarīti stāsta treneris. Spēles plāns bija izpildīts un bronzas godalgas izcīnītas. Tas nekas, ka organizatori tās apbalvošanas ceremonijā bija piemirsūši. Medaļas ceļo uz Balviem, un treneris tās pasniegs sezonas noslēguma atpūtas pasākumā, kura laikā analizēs labi aizvadito sezonu un kals jaunus plānus. "Komandā katrs spēlētājs ir cildināšanas vērts, bet īpaši vēlos izcelt komandas saspēles vadītāju Arti Smirnovu, kurš aizvadīja sezonas labāko spēli, gūstot 24 punktus, kā arī atdodot joti daudz rezultatīvus piespēles komandas biedriem," uzskata Arnis Voika.

Komandas sarindojās sādi: 1.vieta - Rīga/Pārdaugava; 2.vieta - Jēkabpils SS; 3.vieta - Balvu Sporta skola; 4.vieta - Rēzeknes Ezerzeme/BJSS; 5.vieta - Rūjienas Sporta skola; 6.vieta - Rīga/Rīdzene 2; 7.vieta - Liepāja 2; 8.vieta - basketbola skola "Ķeizars Rīga". Tabulā redzams, ka daudzas stipras komandas palikušas tālākās vietās, kas liecina, ka Balvu jaunie basketbolisti ir daudz pārāki un par sevi liks runāt arī nākamajā sezonā.

Izcīna 3.vietu. Komandā spēlēja (pirmajā rindā no kreisās) Lauris Jauntēvs, Andis Smuškovs un Artis Smirnovs, otrajā rindā no labās - Dāvis Karavočiks; Armands Pauliņš, Endijs Tūcis, Elvis Pužulis un Ritvars Klodžs. Treneris Arnis Voika.

Foto - no personīgā arhīva

Sporta svētki dalībniekiem un līdzjutējiem

Piedalās simtgades maratonā

20.maijā Rīgas centra ielas bija slēgtas satiksmei, jo tūkstošiem cilvēku piedalījās "Lattelecom" Rīgas maratonā. Arī daudziem mūspuses cilvēkiem šī bija sportiska diena. Daudzi skrēja 6 km, daudzi - 21 km jeb pusmaratonu, bet stiprākie - visu 42 km garo maratona distanci.

Šogad maratonā piedalījās vairāk nekā 37 000 skrējēju no 78 pasaules valstīm – tas ir dalībnieku skaita rekords. 42 kilometru distanci mēroja vismaz 2000, bet pusmaratona distanci - aptuveni 7000 skrējēju. Maratonā labākais no Latvijas skrējējiem bija Valērijs Žolnerovičs, kuram septītā vieta, bet pēc ilgāka laika skriet atsakusī Jeļena Prokopčuka ierindojās 4.vietā pusmaratona distancē. Skrējēji pirmoreiz Daugavu šķērsoja pa trim tiltiem – vispirms jau pa ierasto Vanšu tiltu, bet nedaudz vēlāk pa Akmens un Salu tiltiem. Jaunajā trasē bija iekļauts arī AB dambis, nodrošinot lielisku Vecrīgas panorāmas skatu, kā arī skrējējiem gar Daugavu. Maratona laikā pie Ministru kabineta bija karogu aleja, pie Brīvības pieminekļa – simtgades goda sardze un skrējējus sveica dejotāji. Savukārt Dziesmu un deju svētku alejā skrējējus ar dziesmām sveica vairāki simti koristu.

Mērkis - zem četrām stundām

Novadnieks EGONS LĀCIS ir absolvējis Rīgas Tehnisko universitāti Enerģētikas un elektrotehnikas novirzienā, bet pašlaik strādā Rīgā, akciju sabiedrībā "Augstsprieguma tīkls". "Veterānu sacensībās ar Balvu komandu parasti piedalos Latvijas čempionātā vai veterānu sporta spēlēs, startējot diskā mešanā un lodes grūšanā. Pirmo reizi startēju veterānu sacensībās, kad notika pirmais Latvijas čempionāts veterāniem 2015.gadā," stāsta E.Lācis. Maratona distanci viņš ir skrējis divas reizes – abas Latvijā. "Sportista gaitu noslēgumā 42km gribēju noskriet zem četrām stundām, bet tas neizdevās, tāpēc biju nolēmis pēc kāda laika to mēģināt vēlreiz. Latvijas valsts simtgade bija iemesls, lai to darītu. Mērķi izdevās sasniegt, noskrienot krietiņi zem četrām stundām - 3:45:10. Interesantākais, ka sacensībās, skrienot tik garu gabalu, nevienu bridi nebija garlaicīgi. Kāju muskuļi gan pēc tam sāp ilgi," atzīst E.Lācis.

Pievār 42 kilometrus

JĀNIS CIRCENS dzīvo Viļakas novada Mednevas pagastā, strādā Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Bērziņu robežsardzības nodaļā. Četrdesmitgadnieks svētdien Rēzeknē noskrēja savu otro pusmaratonu, bet 20.maijā Rīgā pirmo reizi pārbaudīja spēkus maratona distancē. "Biju domājis, ka būs grūtāk, taču, par laimi, tā nebija. Es skrienu sava prieka pēc, pārbaudu spēkus un tāpēc esmu apmierināts ar savu uzdrošināšanos un arī rezultātu," secina A.Miņins.

Foto - no personīgā arhīva

Īpašas Mildas medaļas - arī Aināram Miņinam. Šogad skrējējiem notika Latvijas simtgades zīmē, un maratona dalībnieki saņēma īpašas, simtgadei veltītas Mildas medaļas. Tās dizainā iekļauti pirmskara piecu latu monētas - tautu meitas Mildas ar vainadziņu un vārpām - motīvi. Jaunā medaļa ir maratona veltījums Latvijas simtgadei, un tā dalībniekiem kalpos kā simbolisks apliecinājums tam, ka simtgades svētki tik tiešām ir izskrieti.

pamatskolā, bet jau Rekavas vidusskolā turpinājis piekopt šo sporta veidu pie skolotājiem Pētera Vancānu, arī Jāņa Dokānu: "Sākotnēji skriešana bija kā papildelementi slēpošanai, taču parādījās skriešanas seriāla "Skriens, Latvija" posmi, un sāku tajos piedalīties. Svētdien, 27.maijā, piedalījos Rēzeknes posmā, jo pēc 42 km maratona lielu atpūtu nevajag - kājas nesāp." Uzreiz pēc vidusskolas beigšanas (jau 19 gados) viņš sāka skriet pusmaratonus un tos jau pieveicis 15 reizes. Arī šis pilnais maratons bija jau trešais - visi veikti Latvijā, Rīgā. "Man skriešana ir sacensība ar sevi, tā ir iešana uz labāku rezultātu. Pirmo maratoni veicu 3 stundās un 59 minūtēs, otro - 3,47 stundās, bet šogad rezultāts bija 3 stundas un 29 minūtes. Mans mērķis ir skriet ātrāk par trīs stundām," atklāj

Foto - no personīgā arhīva

Egons Lācis ir gandarīts ar sasniegto. Gatavojoties maratonam viņš skrēja katru otro dienu, bet ikdienā tik bieži neskrien. Ar sportiskām aktivitātēm Egons nodarbojas, lai uzturētu labu veselību.

Jānis Circens. Viņš ielūkojies arī tabulās, kur sevi atradis kā 392. Aiz visas pasaules, arī Latvijas ātrākajiem skrējējiem. Jānis sākotnēji treniņplānu sastādījis Salvis Gruševs, un pierādījies, ka, strādājot pēc tā, rezultāti auga. Šogad gan Jānis ieklausījies savā organismā, izmantojus iepriekš pielietotās zināšanas, analizējis sportiskos rādītājus un trenējies pats. "Jo vairāk trenējos, jo vairāk sekoju tam, ko ēdu. Pirms paša maratona pie tā jāpiedomā īpaši, jābūt zināšanām arī šajā jomā," neslēpj sportists. Viņš smej, ka dzēris gan teju katrā ūdens dalīšanas punktā un izmantojis arī trasē esošās ūdens dušas.

AINĀRS MININS dzīvo Viļakas novada Žīguru pagastā, strādā Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Bērziņu robežsardzības nodaļā. Četrdesmitgadnieks svētdien Rēzeknē noskrēja savu otro pusmaratonu, bet 20.maijā Rīgā pirmo reizi pārbaudīja spēkus maratona distancē. "Biju domājis, ka būs grūtāk, taču, par laimi, tā nebija. Es skrienu sava prieka pēc, pārbaudu spēkus un tāpēc esmu apmierināts ar savu uzdrošināšanos un arī rezultātu," secina A.Miņins.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Re, kā!

Aizsargā mazuli un uzbrūk cilvēkiem

23.maijā Balvu pilsētā reģistrēts kāds notikums, kas, no vienas puses, ir pašsaprotams un dabas likumos ierakstīts, no otras puses, to nenākas bieži novērot.

Minētajā dienā pulksten 17.15 Balvu novada pašvaldības policija saņēma izsaukumu uz pirmsskolas izglītības iestādi. Iemesls – bērniem pie bērnudārza uzbrūk vārnas. Pašvaldības policija ieradās notikuma vietā un konstatēja, ka vārnas patiešām nikni un pašaizlēzīgi uzbrūk apkārtnei esošajiem cilvēkiem. Sākotnēji tas radija mulsumu un neziņu, kādēļ putni tā uzvedas? Notikuma vietā ieradās arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), un vārnu uzbrukumu nācās piedzīvot arī pašiem ugunsdzēsējiem glābējiem. Vēlāk VUGD dispečers informēja, ka, iespējams, bērnudārza apkārtnei atrodas kāds bezpalīdzīgs putnēns, kuru vārnas cenšas aizsargāt. Izrādījās, tā arī bija – bērnudārza apkārtnei atrada mazu putnu mazuli, kurš vēl nespēja lidot un, iespējams, bija izkritis no ligzdas. Turpinājumā par putnēnu parūpējās pašvaldības policija - ornitologi ieteicā mazuli ievietot kastītē un viņu nogādāt kādā neitrālā vietā, tuvāk dabai. Nākamajā dienā, dodoties izbraucienā, ornitologi apmeklēja arī Balvu pilsētu un apraudzīja mazo putnu. Secināts, ka tā dzīvībai briesmas nedraud un viss ir kārtībā.

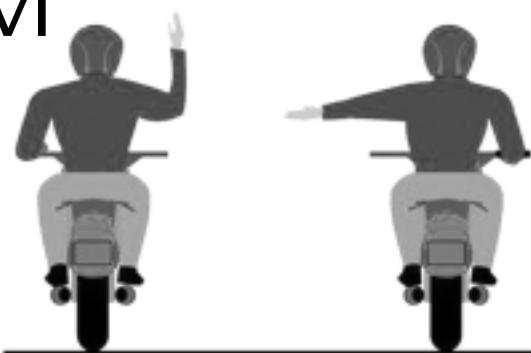
Jāpiebilst, ka Balvu novada pašvaldības policijas līdzšinējā darba pieredzē šis ir pirmsais šāds gadījums.

Aktuāli ikvienam velosipēdistam

Par kreiso pagriezienu un braukšanu pa ietvi

Sākusies velosezona, un laikraksts "Vaduguns" sarunā ar lasītājiem arvien biežāk secina, ka daļa iedzīvotāju nav apmierināti ar atsevišķu velosipēdistu uzvedību, kuri piedalās ceļu satiksmē. Lasītāji uzdot arī jautājumus, kas bijuši aktuāli vienmēr: "Vai velosipēdisti drīkst braukt pa ietvēm un kas jāievēro velosipēdu vadītājiem, veicot kreiso pagriezienu?"

Lai signalizētu braukšanu pa kreisi, ir divi varianti – taisni izstiepta kreisā roka vai pacelta un saliekta elkonī labā roka!

Braukšana pa ietvi

Velosipēdu vadītājiem jābrauc pa attiecīgā virziena velojoslu, velosipēdu ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu iespējami tuvāk tā labajai malai. Ja to nav vai tie ir attālināti no ceļa, velosipēdu vadītājiem atļauts:

- Uz ceļiem, kur ceļu satiksme notiek divos virzienos un ir viena josla katrā virzienā, nogriešanās pa kreisi vai apgriešanās braukšanai pretējā virzienā veicama šādi: velosipēda vadītājam brauktuvju krustošanās vieta jāšķerso pa brauktuvju labo malu, dodot ceļu tajā pašā virzienā taisni braucošajiem transportlīdzekļiem un tiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kuriem saskaņā ar braukšanas noteikumiem krustojumos ir priekšroka, vai no kreisā malējā stāvokļa, kas ieņemts uz brauktuvēs. Tāpat jārīkojas vietās, kur nav iekārtots velosipēdu ceļš, gājēju un velosipēdu ceļš vai kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš.

• Ja braukšanai attiecīgajā virzienā ir divas joslas un braukšanai pa kreisi iekārtota atsevišķa josla, nogriešanās pa kreisi vai apgriešanās braukšanai pretējā virzienā veicama tāpat, kā skaidrots iepriekšējā punktā (izņemot gadījumu, ja labā malējā josla iekārtota braukšanai tikai pa labi) vai no kreisās malējās joslas labās malas.

• Nogriezties pa kreisi vai apgriezties braukšanai pretējā virzienā apdzīvotās vietās ārpus krustojuumiem velosipēda vadītājam atļauts no brauktuvēs labās malas. Savukārt uz ceļiem, kur ceļu satiksme notiek divos virzienos ar vienu joslu katrā virzienā, arī no kreisā malējā stāvokļa, kas ieņemts uz brauktuvēs.

• Nogriezties pa kreisi vai apgriezties braukšanai pretējā virzienā ārpus apdzīvotām vietām velosipēda vadītājam atļauts tikai no brauktuvēs labās malas (labās nomales), dodot ceļu tajā pašā virzienā un preti braucošajiem transportlīdzekļiem.

- Bērni, kuri jaunāki par 12 gadiem, un velosipēdu vadītāji, kuri tos pavada, drīkst neievērot noteikumus, kas paredz, ka velosipēdu vadītājiem jābrauc pa attiecīgā virziena velojoslu, velosipēdu ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu iespējami tuvāk tā labajai malai. Viņiem atļauts braukt pa ietvi. Tāpat jāuzsver, ka bērniem, kuri jaunāki par 12 gadiem, braucot ar velosipēdu, galvā jābūt aizsprādzētai aizsargķiverei.

Plašāka informācija, apmeklējot Latvijas Republikas tiesību aktu portālu www.likumi.lv un meklētājā ierakstot "Ceļu satiksmes noteikumi".

Informē policija

Divu auto sadursme

Foto - Z. Logina

26.maijā ap pusdienu laiku Balvos, Bērzpils un Daugavpils ielu krustojumā, notika ceļu satiksmes negadījums. Valsts policija informē, ka 55 gadus vecs vīrietis vadīja automašīnu "Chevrolet", veica pagriezienu pa kreisi un nepalaida 22 gadus veco automašīnas "Volkswagen" autovadītāju, kuram bija priekšroka. "Volkswagen" vadītāju nogādāja slimnīcā. Uzsakta administratīvā lietvedība.

Notikuma vietā ieradās arī ugunsdzēsēji glābēji, kuri transportlīdzekļiem atvienoja akumulatora klemmes, kā arī sakopa ceļa braucamo daļu, lai pēc negadījuma nerādīto turpmāko iespējamo bīstamību satiksmē.

No 21. līdz 27.maijam (ieskaitot) Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) reģistrēts viens ceļu satiksmes negadījums. Tāpat policijas darbinieki sešas reizes izbrauca uz gāmēnes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem.

Brauc dzērumā ar velosipēdu

21.maijā Balvu novada Tilžas pagastā 1969.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Aist" 1,18 promiļu alkohola reibumā.

21.maijā Balvos 1962.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Aist" 1,53 promiļu alkohola reibumā.

25.maijā Balvu novada Kubulu pagastā 1988.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Shadow" 1,67 promiļu alkohola reibumā.

26.maijā Balvu novada Kubulu pagastā 1970.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Nasa" 1,96 promiļu alkohola reibumā.

Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Informē ugunsdzēsēji

Deg kūla

25.maijā pulksten 17.17 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Rugāju novada Lazdukalna pagastu, kur dega kūla 10 ha platībā. Ugunsgrēka iespējamais iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Deg koks

26.maijā pulksten 14.54 ugunsdzēsēji glābēji steidza uz Balvu novada Kubulu pagasta Celmeni, kur pansionātā "Balvi" apkārtne dega koks 12 m² platībā. Arī šajā ugunsgrēkā tā iespējamais iemesls bija neuzmanīga rīcība ar uguni.

Piedalās glābšanas darbos

25.maijā pulksten 12.48 ugunsdzēsēji glābēji devās uz Raiņa ielu Balvos. Šajā izsaukumā ugunsdzēsēji pirmo reizi izmantoja jaunās ugunsdzēsības autokāpnes, kuras Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Balvu daļa saņēma aizvadītajās dienās. Ugunsdzēsēji glābēji iekļuva kādā dzīvoklī pa daudzdzīvokļu mājas 4.stāva logu, atvēra valā dzīvokļa durvis un palidzēja sievietei, kurai bija nepieciešama medicīniskā palīdzība. Kundzi nodeva Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbiniekiem.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē VDI

Pārbaudīs būvniecības uzņēmumus

Valsts darba inspekcija (VDI) uzsāk tematisko pārbaudi būvniecības uzņēmumos par darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu, kuras galvenais mērķis ir nelaimes gadījumu darbā skaita mazināšana. Pārbaude norisināsies visā Latvijā un ilgs līdz pat aktīvās būvniecības sezona beigām.

VDI rīcībā esošie statistikas dati rāda, ka pedējo divu gadu laikā būvniecībā ir bijis nemainīgi liels letālo nelaimes gadījumu darbā skaits (gadā notikuši 44 smagi un letāli nelaimes gadījumi darbā). Pagājušajā gadā katrs piektais smagais nelaimes gadījums darbā un katrs ceturtais letālais nelaimes gadījums darbā notika tieši būvniecībā. Visbiežāk darbinieki traumas guvuši, krītot vai pakrītot no ļoti liela augstuma, tāpēc būvobjektos darbam augstumā obligāti jābūt nodrošinātam ar atbilstošiem kolektīvajiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Būtiski ir pievērst uzmanību nodarbināto apmācībai un instruktāzai, kā arī kontrolēt, lai nodarbinātie ievērotu darba aizsardzības prasības, piemēram, lietotu izsniegto individuālos aizsardzības līdzekļus.

"Lai arī būvniecības nozares uzņēmumi katru gadu tiek pastiprināti pārbauditi, tomēr joprojām tiek konstatēti pārkāpumi, piemēram, darbinieki strādā uz nedrošām sastatnēm, nelieto pretkritiena aizsargsistēmas, strādājot uz jumtiem, kā arī veic darbus nenostiprinātās tranšejās, tāpēc VDI aicina objektīvi novērtēt visas, pat sīkākas bīstamības būvniecības darba vidē, nepārtraukti sekot līdzi visām pārmaiņām, jo apdraudējums var rasties ik uz soja. Vēlamies uzsvērt, ka VDI pārbaužu mērķis nav piemērot sodus, bet preventīvi novērst iespējamos nelaimes gadījumus un mudināt pašus būvniekus ištenot nepieciešamos pasākumus drošu un veselībai nekaitīgu darba apstākļu nodrošināšanai," norāda VDI direktors Renārs Lūsis.

Tematiskās pārbaudes laikā VDI pastiprinātu uzmanību pievērsīs pilsētu ielu un valsts autoceļu remontdarbiem, īpaši pārbaudot gan tranšeju drošību, gan nodarbināto nodrošinājumu ar kolektīvajiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, to lietošanu. Būvobjektos tiks pastiprināti pievērsta uzmanība sastatņu drošībai un bīstamo vietu nodrošinājumam ar aizsargnozogojumiem. Paralēli tiks pārbaudīta arī Darba likuma prasību ievērošana, piemēram, rakstveida darba līgumu esamība, faktiskā darba laika uzskaitē u.c.

Sogad būvniecībā jau ir notikuši divi letāli nelaimes gadījumi darbā, tāpēc VDI aicina darba devējus būt atbildīgiem, izvērtēt visus darba vides riskus un pievērst uzmanību nodarbināto drošībai ikdienā vēl pirms VDI pārbaudes. VDI mājaslapā www.vdi.gov.lv, sadaļā "Par mums. Svarīgākais par pārbaudēm", ir pieejama paškontroles anketa darba devējiem, kuru aizpildot, var pārliecītīties, vai uzņēmumā tiek ievērotas svarīgākās normatīvo aktu prasības darba aizsardzības jomā. Saite uz anketu - <http://www.vdi.gov.lv/lv/Par-mums/svarigakais-par-parbaudem/paskontrole-buvniecibai/>

M.EKKERTE, Valsts darba inspekcijas Sadarbības un attīstības nodaļas vecākā eksperte ārējo sakaru jautājumos

Veiksmes prognoze

29.maijs. Pilnmēness otrdienā jāgāz kalni: vienalga - lieli vai mazi. Nestreso, viss tev izdosies un pa spēkam būs gan garīgais, gan fiziskais darbs. Tāpat savu fizisko formu tu šodien vari nodemonstrēt gan sacensībās, gan trenāžieru zālē, gan tīrumā. Ari intelektuālajā sfērā labus sasniegumus var uzrādīt gan skolēni, gan studenti, gan pedagogi, gan žurnālisti.

30.maijs. Pēc vakardienas intensīvās darbošanās daudzi var sajust diskomfortu gan sprandas, gan jostavietas apvidū. Ja nu nav tik trakas sāpes, ka jākliedz, tad aidā pie masiera vai fizioterapeita. Jo šodien ir tieši tā diena, kad masāža vai speciāli vingrojumi tavam mugurkaulam dos labus rezultātus. Lai arī 'Čika' kungs skaldis un valdīs gandrīz visu dienu (no plkst. 9.26 līdz 24.00), mūs tas nenobaidīs. Un par spīti nelielajiem klupšanas akmentiņiem, var izdoties veiksmīga diena un romantiska vakarpuse.

31.maijs. Neko darīt, jo 'Čika' kungam bez mums ir garlaicīgi, un viņš šodien atkal nāks viesos no plkst. 00.00 līdz 12.26. Mēģināsim to laipni uzņemt un nešķendēties ne par saplēstajiem traukiem, ne apgāztām krūzēm, ne sasmērētām biksēm, ne pārdurto auto riepu vai uzķārusos internetu. Pēc plkst. 13.00 viss jau normalizēsies un darbi ritēs raiti. Un pat ja tev būs liela vēlme ko uzsākt, vari pamēģināt. 90% gadījumu tas var izdoties.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozī lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Drošs internets

Izvērtē skolēnu zināšanas un rīcību par drošību internetā un mediju izmantošanā

Noslēdzies vērienīgākais diagnostikas darbs skolēnu zināšanu un rīcības pārbaudei par drošību internetā un mediju izmantošanu.

Aprīļa beigās 420 skolās visā Latvijā norisinājās diagnostikas darbs 3. un 6.klasēm par drošību internetā un medijpratību. Lai arī skolēnu digitālās prasmes var novērtēt kā pienemamas, ir tēmas, par kurām tās ir krieti jāpilnveido. Piemēram, par pašu drošību internetā, kritisku pieejumu interneta saturam un spēju saskatīt interneta sniegtās iespējas mācību procesā.

Diagnostikas darba mērķis bija novērtēt Latvijas skolēnu zināšanas par drošību internetā, noteikt skolēnu prasmes kritiski izvērtēt interneta saturu, pārzināt tīmekļa etiķeti sadarbības un komunikācijas procesos, kā arī prast saskatīt interneta sniegtās iespējas mācību priekšmetu apgušanā.

Diagnostikas darbu organizēja Latvijas Drošāka interneta centrs Drossinternets.lv sadarbībā ar Valsts izglītības saturs centru (VISC). Tajā tika aicināti piedalīties visu Latvijas izglītības iestāžu 3. un 6.klašu skolēni. Diagnostika tika organizēta elektroniski. Diagnostikas darbu aizpildīja 17 806 skolēni. Darbu bija iespējams aizpildīt dzimtajā valodā – latviski to pildīja 14 477 skolēni, bet krievu valodā – 3329. Diagnostikas darbs ietvēra šādas tēmas: drošība internetā, kritiskā domāšana, komunikācija un sadarbība, internets izglītībā un zināšanas par juridiskiem jautājumiem un autortiesībām.

"Esam priecīgi par līdzšinējo veiksmīgo un nu jau ilgstošo sadarbību ar Latvijas Drošāku interneta centru. Medijpratības prasmes viennozīmīgi mijiedarbojas ar citām cilvēka ikdienas gaitās pielietojamām prasmēm, un arī jauniešiem ir būtiski tās attīstīt. Skaidrs arī, ka pie mūsdienu milzīgā informācijas apjomā un daudzveidībās aktualizējas nepieciešamība jauniešiem un ikvienam cilvēkam attīstīt arī kritiskās domāšanas, interpretācijas prasmes, lai efektīvi izmantotu tehnoloģiju sniegtās iespējas," norāda VISC vadītājs Guntars Catlaks.

"Viens no veidiem, kā pilnveidot skolēnu zināšanas un prasmes, ir būt aktīvākiem gan vecākiem, gan pedagogiem un vairāk runāt par drošību internetā, dot uzdevumus, kas attīsta medijpratību, pārrunāt reālus gadījumus, rādīt piemērus, rosināt diskusijas ar bērniem. No mūsu puses mēs pedagogiem piedāvājam visu nepieciešamo kvalitatīvam darbam – uzdevumu grāmatas, metodiskos materiālus, stundu plānus, elektroniski aizpildāmus testus u.c. Priecījamies, ka tos Latvijas skolotāji labprāt izmanto. Pozitīvi vērtējams fakts, ka pēc diagnostikas darba 65% pedagogu atzīst, ka izanalizēs skolēnu pieļautās kļūdas un organizēs stundas, lai skolēniem būtu iespēja pilnveidot zināšanas," atzīst Drossinternets.lv vadītāja Maija Katkovska.

Analizējot skolēnu sniegtās atbildes diagnostikas darba laikā, redzams, ka sesto klašu skolēnu zināšanas būtu jāuzlabo jautājumos, kas skar drošību internetā. Tā, piemēram, tikai 60% apzinās, ka pieslēgšanās bezvadu interneta tīklam rada risku ierices drošībai – jo kāds ļaunprātīgi var pieslēgties un piekļūt visai informācijai un fotogrāfijām, kas atrodas lietotāja mobilajā ierīcē vai datorā. Pārējie 40% uzskata, ka pieslēgšanās publiskajam bezvadu tīklam ir droša, vai arī pauž

satraukumu, ka nevarēs lejupielādēt liela apjoma datnes.

Tāpat liek aizdomāties fakts, ka 47% 6.klašu skolēnu, atbildot uz jautājumu par to, kā rīkotos situācijā, kad ir atradis mājaslapu angļu valodā, kurā ir interesantas spēles matemātikas apguvei, atbildēja, ka tās nespēlētu, jo "ja nu citās valstis matemātika ir citādāka!?" Tikai 43% pastāstītu par šo lapu skolotājam. Pārējie spēles nespēlētu un gaidītu, kamēr kāds tās iztulkos latviešu valodā. Ja salīdzina 3. un 6.klašu skolēnu zināšanas, uzdot dot jautājumu par nepārbaudītu informāciju, satraukumu rada fakts, ka turpat 30% 6.klašu skolēnu uzskata, ka var dalīties ar nepārbaudītu apgalvojumu internetā, piemēram, ka 15.maijā nav jāiet uz skolu, jo katrs pats ir atbildīgs par to, kam ticēt un kam – nē. Trešklasnieki ir apzinīgāki – uz jautājumu, kā viņi rīkotos, ja draugs atsūtītu ziņu, ka šodien uz skolu nav jāiet, 92% 3.klašu skolēni atbildējuši, ka piezvanītu skolotājam, lai pārliecinātos, ka ziņa ir patiesa. Tikai 5%, daudz nedomājot, pārsūtītu informāciju tālāk citiem bērniem.

Analizējot 3.klasses skolēnu attieksmi pret jautājumiem, kas saistīti ar drošību, 79% apzinās, ka internetā iepazīts draugs, iespējams, nesaka patiesību par savu vecumu. Gandrīz piektādaļa –21% jeb vairāk nekā 1700 bērnu tomēr to neapzinās, kas potenciāli var radīt riskus viņu drošībai.

Negatīvi vērtējams arī fakts, ka 8,2% 3.klasses skolēnu uzskata, ka visam rakstītajam internetā var ticēt un tā ir pārbaudīta informācija. 17% trešklasnieku arī uzskata: tā vietā, lai meklētu informāciju par viņus interesējošām vai mācībām noderīgām tēmām, globālajā tīklā ir labāk spēlēt spēles. Tai pašā laikā liela daļa – 74% – skolēnu atzīst internetu par noderigu informācijas avotu.

"Lai arvien mazāk Latvijā būtu cilvēki, kas akli tic klajai propagandai, dalas ar nepārbaudītu, meligu vai novecojušu informāciju, kā arī savas nezināšanas vai neuzmanības dēļ pakļauj sevi drošības riskiem, jaun skolas vecumā bērniem ir jāattīsta prasmes analizēt ziņu saturu, atšķirt informāciju no reklāmas, kritiski izvērtēt dažādas situācijas interneta vidē un pieņemt apdomīgus lēmumus," apņēmīgi noskaņota turpināt iesākto izglītošanas darbu ir Drossinternets.lv vadītāja Maija Katkovska.

K.LĪCĪTIS, Drossinternets.lv preses sekretārs

Nakts Diena

T 30.05	Skaidrs	+16	Skaidrs	+27
C 31.05	Skaidrs	+13	Mazmākojums	+20
Pk 1.06	Skaidrs	+7	Skaidrs	+15
S 2.06	Skaidrs	+7	Skaidrs	+19

Gismeteo.Jaunumi.

Piedāvā darbu

SIA "AUTO KRUĪZS" aicina darbā automazgātuvē.
Tālr. 26607307, 29112111.

SIA "VITAR 7" meklē AUTOMEHĀNIĶUS.
Tālr. 27033870.

SIA "DIANA" saistībā ar ražošanas paplašināšanos Stākos aicina darbā KOKAPSTRĀDES OPERATORUS un PALĪGSTRĀDNIEKUS. Vajadzības gadījumā dzivesvietu nodrošinām. Lūdzam sūtīt savu CV uz e-pastu: diana@gk.lv vai zvanīt 29210831.

Piedāvā darbu MEŽSTRĀDNIEKIEM.
Tālr. 26211223.

Piedāvā darbu vasaras sezonā PALĪGSTRĀDNIEKAM lauku ipašumā netālu no Balviem. Tālr. 28782900.

Ikviens ir iespēja isi un konkrēti patiekt paldies kādam labveilim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 euro par 25 vārdiem. Jo šie ir "pateicības vārdi".

Tilžas vidusskolas sākumskolas skolēni un audzinātājas pateicas Bombānu, Priedišu, Dzeņu ģimenēm un Marinai Garkušai par atbalstu ekskursijas organizēšanā. Lielis paldies! Lai veicas darbi jūsu saimniecībās!

Paldies biedrībai "Ritineitis", veikalam "Mans Mazais", SIA Winwood", Ķirtam Ripam, Guntai Salmanei, visiem balsotājiem par sniegtu atbalstu, piedaloties talantu konkursā "Dziesmu karuselis". MARIJA, VIESTURS, ILUTA

Krievu kultūras biedrība "Razdolje" pateicas V.Brokānam un Saeimas deputātam I.Ribakovam par brīnišķīgo iespēju apmeklēt koncertu "Krievu kultūras dienas Latvijā" 23.maijā Rēzeknes koncertzālē "Gors".

Informē Tieslietu ministrija

Valdība atbalsta mainīt privāto testamentu regulējumu

22. maijā Ministru kabinets atbalstīja Tieslietu ministrijas izstrādāto likumprojektu, kas paredz pilnībā izslēgt mantošanu pēc tādiem privātiem testamentei, kas neatbilst pašreiz spēkā esošā Civillikuma privāto testamentu formas prasībām un ir vieglāk viltojami. Likumprojekta mērķis ir mazināt gadījumus, kad personas ļaunprātīgi izmanto privāto testamentu regulējumu noziedzigu nodarijumu veikšanai.

Likumprojekta "Grozījums likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (turpmāk – likumprojekts) nepieciešamība saistīma ar konstatētiem gadījumiem, kad noziedzīgu nodarijumu veikšanai personas izmanto tādus privātus testamentei, kas neatbilst Civillikuma spēkā esošās redakcijas privātu testamentu formas prasībām, bet atbilstoši likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" (turpmāk – Spēkā stāšanās likums) 30. pantam mantošana pēc tiem pieļaujama.

Civillikuma grozījumi, kas stājās spēkā pēc 2014.gada 30. jūnija, pieļauj tikai tādu privātu testamentu taisīšanu, kas ir pilnībā testatora pašrocīgi uzrakstīti un parakstīti, tādējādi atvieglojot šādu testamentu autentiskuma pārbaudi. Vienlaikus Spēkā

**Likumprojekta mērķis
ir mazināt gadījumus,
kad personas ļaunprātīgi
izmanto privāto
testamentu regulējumu
noziedzīgu nodarijumu
veikšanai.**

uzsākt mantojuma lietu pie zvērināta notāra atbilstoši Spēkā stāšanās likuma 30. panta noteikumiem.

A.A.DAMANE, Tieslietu ministrijas Komunikācijas un tehniskā nodrošinājuma nodalas Sabiedrisko attiecību speciāliste

Dažādi

Vilakas pamatskolā B kategorijas kursi. 1.jūnijā plkst. 15.00 Tālr. 22520266.

9.jūnijā EKSKURSIJA uz Salaspils botānisko dārzu.
Tālr. 26328376.

Bez maksas attira lauksaimniecības zemes no krūmiem, kokiem.
Tālr. 2611223, 26589370.

Plaušanas pakalpojumi ar trimmeri, izbraucu pie klienta.
Tālr. 20241448.

Pensionāram vajadzīgs palīgs, 20 EUR /dienā. Ir bišu šūnas - 0,80 EUR/gab./. Vajadzīgs palīgs biteniekiem.
Tālr. 27087581.

Seminārs

Zemkopības ministrija sadarbībā ar SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Valsts Lauku tīkla aktivitāšu laikā organizē reģionālo semināru "Kopējās lauksaimniecības politikas attīstība pēc 2020.gada. Lauku attīstības programmas (LAP) aktualitātes 2018.gadā".

NOSAUKUMS: Kopējās lauksaimniecības politikas attīstība pēc 2020.gada. Lauku attīstības programmas (LAP) aktualitātes 2018.gadā. NORISES VIETA: Kubulu pagasta kultūras nams, Balvu iela 15, Kubulu pag., Balvu nov., LV – 4566 DATUMS: 06.06.2018.

PROGRAMMA

Laiks	Stundas	Saturi	Lektors
9.30 - 10.00	0.30	Dalībnieku reģistrācija un rīta kafija	
10.00- 10.10	0.10	Reģionālā semināra atklāšana/ Aktualitātes Balvu novadā	Anita Petrova, Balvu novada pašvaldības Domes priekšsēdētāja vietniece
10.10- 10.20	0.10	Zemkopības ministra Jāņa Dūklava uzruna	Jānis Dūklavvs, Zemkopības ministrs
10.20- 10.40	0.20	Kopējās lauksaimniecības politikas attīstība pēc 2020.gada. Lauku attīstības programmas (LAP) aktualitātes 2018.gadā	Pārsla Rigonda Krieviņa, Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietniece
10.40- 11.00	0.20	Lauku atbalsta dienesta aktualitātes	Anna Vitola-Helvigā, Lauku atbalsta dienesta direktore
11.00- 11.40	0.40	Diskusijas par Kopējās lauksaimniecības politikas attīstību pēc 2020.gada	
11.40- 12.10	0.30	Izmaksu efektīvie siltumnīcas gāzi emīsiju (SEG) ierobežojošie pasākumi augkopības un lopkopības saimniecībās. Jautājumi un atbildes	Ieva Licīte, Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta Lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodalas vecākā referente
12.10- 12.30	0.20	Kafijas pauze	
12.30- 12.55	0.25	Aktualitātes vides aizsardzības jomā. Kūtsmēslu apsaimniekošanas prasības. Jautājumi un atbildes	Ērika Ruskule, Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes vadītāja
12.55- 13.20	0.25	Aktualitātes augu aizsardzības jomā. Jautājumi un atbildes	Alla Kalāne, Valsts augu aizsardzības dienesta direktora vietniece (galvena inspektore)
13.20- 13.40-	0.20	Aktualitātes veterinārās uzraudzības jomā. Jautājumi un atbildes	Mārīte Nukša, Pārtikas un veterinārā dienesta Ziemellatgales pārvaldes vadītāja
13.40- 14.05	0.25	Valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu atjaunošana un uzturēšana. Jautājumi un atbildes	Ivars Kupčs, Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie ipašumi, Vidzemes reģiona meliorācijas nodalas vadītājs
14.05- 14.20	0.15	AS "Attīstības finanšu institūcijas Altum" valsts atbalsta programmas uzņēmējdarbības attīstībai. Jautājumi un atbildes	Olita Untāla, AS "Attīstības finanšu institūcijas Altum" Vidzemes reģiona vadītāja
Kopā st.	4.50		

Balvu nodalas vadītājs: Ivars Logins, tel. 29118683, Ivars.Logins@llkc.lv SIA LLKC Balvu KB Uzņēmējdarbības konsultante Arita Boka tel. 29471841, Arita.Boka@llkc.lv

**Pārliecinies,
vai aboneji
aduguni!?**

Apsveikumi

Ja visus gadus spētu
Tu savākt vienuviet,
Tad dārzu ieraudzītu,
Kur varavīksne zied.

(K.Apškrūma)
Sirsniģi sveicam skolotāju **Bronislavu Ķisi**
90 gadu jubilejā!
Vēlam veselību, veiksmi, izturību un Dieva svētību
turpmākajām dienām!

Tilžas vidusskolas pensionētie skolotāji

Kā pacietīgā mežaroze rāmi
Caur vasaru zied, klusi starojoj.

Tā pratusi Jūs esat nemanāmi
Mums visai dzīvei labestību dot.
Jūs pratusi ar smaidu vainu dziedēt,
Bet dažkārt likt tam mazu ērkšķi klāt,

Lai spētu mēs caur dienām košāk ziedēt

Un ziedot salnu laikā iestaigāt.

(I.Kalnāja)

No sirds sveicam audzinātāju
Bronislavu Ķisi

nozīmīgajā dzīves jubilejā!

Veselību un Dieva svētību turpmākajos dzīves gados!
Tilžas vidusskolas 1966. gada absolventi

Bet cerības devējs Dievs lai piepilda Jūs ar visu prieku un
mieru ticībā, lai Jūs kļūtu bagāti cerībā Svētā Gara spēkā.

(Romiešiem 15:13)

Sirsniģi sveicam priesteri
Fēliksu Šnevelu 30 gadu
priesterības jubilejā! Pateicamies par
kalpojumu mūsu draudzē.
Šķilbēnu Romas katoļu draudze

Dienas zied, ja Tu tām ziedēt liec,
Naktis mirdz, ja Tu tām gaismu dedz,
Un par mazu gaismu tiec

Tiem, kas Tavās acīs prieku redz!

Sirsniģi sveicam **Jāni Punduru** skaistajā
dzīves gadu jubilejā! Lai nekad nepietrūkst draugu
tuvuma, milestības un sirdsmiera!

Tavam šūpulim ievziedu baltums,
Tavās acīs saulītes smaids,
Dzīvei līdzi iet ziedoņa dāsnums,
Ko reiz dāvājis plaukstošais maijs!

Sirsniģi sveicam **Jāni Andersonu** skaistajā jubilejā!
Vēlam cerību pilnus rītus, gūt atelpu arī steigas brīdi,
uzceļ sētu starp sevi un raizēm, un lai Tev vienmēr būtu
kāds, ar ko dalīties itin visā.

Celīnieku ielas kaimiņi

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
**PAR AUGSTĀM
CENĀM
IEPĒRK
JAUNLOPUS un
LIELLOPUS.**
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

Pārdod

Pārdod VW Passat, 1.9, 74 kW,
2004.g. decembris. Tālr. 20256145.

1.jūnijā z/s "Grāčuļi" pārdods dažādu
krāsu jaunputrus (4-6 mēn.), baltais
dējējvistas, gaiļus .Pēc pieteikuma
šķirotie un mājas cāļi, broileri,
Pekinas pilēni, mulardi, zoslēni, pērlu
vistiņas, platkrūšu titari.
Tālr. 29186065; 25983997 (šoferis).
Bērzpils 7.20 - Lazdukalns 7.35 -
Kapūne 7.45 - Rugāji 7.55 -
Medņi 8.05 - Naudaskalns 8.15 -
Balvi 8.25 - Kubuli 9.00 -
Viksna 9.15 - Kuprava 9.35 -
Vilaka 9.55 - Žīguri 10.15 -
Borisova 10.35 - Semenova 10.50 -
Šķilbēni 11.00 - Rekova 11.10 -
Upīte 11.20 - Baltinava 11.40 -
Briežuciems 11.55 -
Egluciems 12.15 - Vectilža 12.30 -
Tilža 12.45 - Golvori 13.00 -
Bērzpils 13.15.

Pārdod kartupeļus, graudus.
Telefons 28604848.

Pārdod sausu, skalditu malku.
Tālr. 26556678.

Skaldīta malka ar piegādi.
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod kvalitatīvu, skaldītu malku ar
piegādi. Tālr. 29166439.

Pārdod jaunu benzīna TRIMMERI
zāles un krūmu plaušanai, EUR 185.
Tālr. 29440841.

Pārdod medību bisi IŽ-27E
(boksene). Tālr. 29328052
(vakaros).

Pārdod tomātu stādus. Var stādit
laukā, siltumnicā. Tālr. 26365341.

Pārdod lauku mājas, saimniecības
ēkas nojaukšanai. Tālr. 29430409.

Pārdod kviešus lopbarai.
Tālr. 26186772.

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

**Z/S "Madera" iepērk
MĀJLOPUS.**
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26563019.

Pārk CIRSMAS, izstrādātus, daļēji
izstrādātus mežus.
Tālr. 26489727, 27270205.

Līdzjūtības

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...
Nostājas blakus tev draugi un klusē
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **Aiju Locāni un piedeigājiem**,
pavadot **VĪRU, TĒVU, BRĀLI**
pēdējā gaitā!
Mednevas PII "Pasaciņa" kolēgi

Klusums,
tevis vairs nav,
tikai atmiņas,
kas aizkustina dvēseli,
vārdi, kas nepateikti, skan.
(A.Glauda)

Mūsu patiesa līdzjūtība **Sintijai**
Locānei, TĒTI zemes klēpi guldot.
SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu
apvienība" kolektīvs

Lūgsim tavai dvēselītei
Debess ceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigžņu starā
Varam domās kopā būt.
(V.Kokle-Livīna)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Aijai un
Sintijai**, kad mūžības ceļā jāpavada
virs, tētis **IVARS LOCĀNS**.

Viljakas evaņģēliski luteriskā
draudze un mācītājs

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Aijai
Locānei un pārejiem tuviniekiem**,
vīru **IVARU LOCĀNU** mūžībā
pavadot.

PII "Pasaciņa" "Ežuku" grupas
vecāki

Paldies tev, tēt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij
jauts.
Caur naktim zvaigžnotām un rasas
rītiem zilgiem
Pie tevis steigties sirds vēl nemītīgi
sauks.
(L.Sāgumeža-Nāgele)

Kad acis skumju pilnas...kad brīdis
ir tik smags, klusa un patiesa
līdzjūtība **Sintijai Locānei ar
ģimeni, TĒVU, VĪRU** mūžības ceļā
pavadot.

Terapijas nodajas kolektīvs

Kā senāk ziedēs ceriņkrūms aiz
loga,
Kā senāk ziedēs baltais ābolīņš,
Bet sētas vārtos sagaidīt vairs
nenāks

Un savu roku nesniegs mīlais tēvs.
Visdziļākā līdzjūtība **Sintijai**
Locānei un tuviniekiem, tēti
IVARU LOCĀNU kapu kalniņā
guldot.

Viduču pamatskolas klassesbiedri un
audzinātāja

Nu vairāk tevi neredzēt.
Paldies par manu vārdu, tēt!
Tev cirulī uz kapa krit,
Vēl varēji gan pagaidīt.
(G.Selga)

Sērojam kopā ar **Arni Grapu un
tuviniekiem**, tēvu smilājā pavadot.
Balvu Mūzikas skolas kolektīvs

Kā putni aiziet dusēt
Gar vakanā debess malu,
Tā aiziet mūsu mīlē
Uz kluso mūžības salu.
(K.Kalbe)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Aijai un
Sintijai**, kad mūžības ceļā jāpavada
virs, tētis **IVARS LOCĀNS**.

Viljakas evaņģēliski luteriskā
draudze un mācītājs

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet Tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.
(Sk.Kaldupe)

Izsakām līdzjūtību **Anitai Akulei un
pārejiem tuviniekiem**,
mūžības ceļā pavadot.

Veikala "top!" kolektīvs

Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji.
Lai nu viegli Zemes māte
Apsedz smilšu paladziņu.
Izsakām patiesu līdzjūtību **sievai
Astrīdai, meitām un tuviniekiem**,
JĀNI ZELČU mūžības ceļā
pavadot.
Kaimiņi: Gunārs, Zenta

Pērk

Pērk mežu ar zemi un cirsmas
izstrādei. Tālr. 27876697.

Pērk meža ipašumus no 1000 līdz
15000 EUR/ha. Tālr. 25622269.

Pērk cirsmas izstrādei.
Tālr. 25622269.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Atjaunojam
taksācijas. Tālr. 26360308

Pērk apaugumus.
Tālr. 26211223, 26589370.

Pērk bites.
Tālr. 27448194.

Steidzami pērk māju
Balvos.
Tālr. 22353405.

Steidzami pērk labu
Passat motoru.
Tālr. 26117989.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI
26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējots SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3165

Vaduguns
Indeks 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecinās Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.